

កេសរកូលព្រៃ (អំគីដេ) នៅប្រទេសកម្ពុជា

Wild Orchids of Cambodia

ចងក្រងដោយ

បណ្ឌិត កែវ អូម៉ាលីស្ស Dr. Andre Schuiteman Dr. Marpha Telepova-TeXier Mr. Cedric Jancloes

Ms. Chantheanna Jancloes កញ្ញា ណែ ស៊ីឌៀន និងកញ្ញា អាត់ ស្រីណាក់

២០២១

កេសរកូលព្រៃ (អំតីដេ) ចារឹកនៅប្រាសាទ អង្គរវត្ត

អារម្ភកថា

ប្រទេសកម្ពុជាសំបូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ រួមទាំងរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ។ សម្បត្តិធម្មជាតិទាំងនេះ មិនត្រឹមតែបានផ្តល់នូវសោភ័ណភាពស្រស់ត្រកាលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបានទ្រទ្រង់ដីសំខាន់សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបរិស្ថាន។ ក្នុងកំឡុងបួនទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ ក្រោមការដឹកនាំ ដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រមុតស្រួចក្នុងការការពារ ថែរក្សាធនធានព្រៃឈើ រួមទាំងបានធ្វើឲ្យការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្ររុក្ខជាតិ កាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង និងរីកចម្រើនទៅមុខ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បាននឹងកំពុងខិតខំពង្រីកការស្រាវជ្រាវរុក្ខជាតិព្រៃ រួមទាំងកេសរកូលព្រៃ (អ័រគីដេ) និងធ្វើការថែរក្សាសំណាករស់ និងសំណាកស្នូត ដែលជាធនធានដ៏មានតម្លៃ។

សៀវភៅកេសរកូលព្រៃ គឺជាស្នាដៃបោះពុម្ពលើកទី១ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយវាបានគ្របដណ្តប់ទៅលើប្រភេទកេសរកូល ២០២ ប្រភេទក្នុងចំណោមកេសរកូលជាង ៥០០ ប្រភេទដែលមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

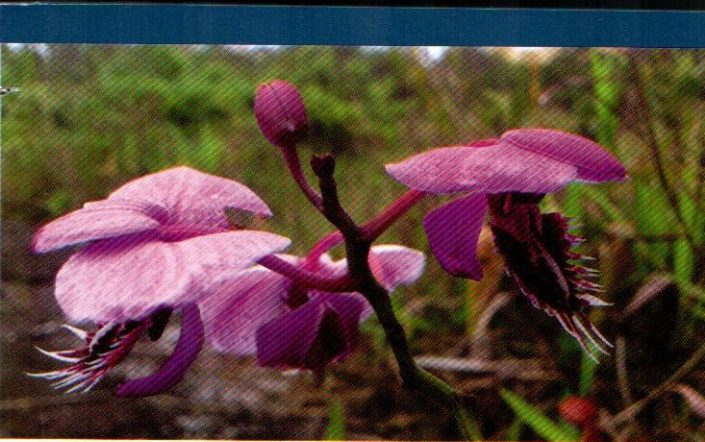
សៀវភៅនេះនឹងរួមវិភាគទានដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់សិស្សនិស្សិត មន្ត្រីរាជការ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ប្រើប្រាស់ជាមគ្គុទេសក៍ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍។ លើសពីនេះទៅទៀត សៀវភៅនេះនឹងបានលើកស្ទួយមុខមាត់របស់ប្រទេសកម្ពុជាលើការថែរក្សា ស្រាវជ្រាវ និងយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទៅលើប្រភេទកេសរកូលព្រៃទាំងនេះ។

រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
Vengsamud

© A. Sreynak, FA 2018

ការថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំ សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលបានជួយ គាំទ្រលើការស្រាវជ្រាវកន្លងមក និងក្រសួងបរិស្ថាន ដែល បានសហការ និងអនុញ្ញាតឲ្យមានការសិក្សាទៅតាមតំបន់ ការពារ។ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះអ្នកបច្ចេកទេសដែល បានសិក្សាស្រាវជ្រាវកេសរកូលកន្លងមក និងអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត ជាច្រើនទៀត ដែលបានចូលរួមរៀបចំចងក្រងសៀវភៅ កេសរកូលព្រៃ នៅប្រទេសកម្ពុជានេះ។ សូមថ្លែងអំណរគុណ បណ្ឌិត ហ៊ុល សុវណ្ណម៉ូលី បណ្ឌិត ជាត ជាន់ណា និង លោក ជាន រុទ្ធី ដែលបានចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងយោបល់ កែសម្រួលសៀវភៅកេសរកូលនេះ។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរ គុណសម្រាប់ការចូលរួមផ្តល់ជំនួយបច្ចេក និងចែករំលែកព័ត៌មាន របស់លោក សាវ ធីម លោក សុង ដេត លោក លី វិបុត្រ លោក Jeremy Holden លោក J.P. Delpal លោក Olga Averyanov និងលោក Rob Overtoom។

សូមថ្លែងអំណរគុណ ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលបាន ផ្តល់ឈ្មោះតាមតំបន់របស់កេសរកូលនីមួយៗ និងអ្នកដែល បានជួយជ្រោមជ្រែងលើការងារនេះ និងជាពិសេសសូមថ្លែង អំណរគុណចំពោះ Korea-Mekong Forest Cooperation Center ដែលបានឧបត្ថម្ភថវិកាក្នុងការបោះពុម្ពសៀវភៅ នេះឡើង។

សាវតារ

រដ្ឋបាលព្រៃឈើ បានយកចិត្តទុកដាក់លើការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រទៅលើប្រភេទរុក្ខជាតិ រួមទាំងកេសរកូលព្រៃអស់រយៈពេលជាច្រើនទស្សវត្សមកហើយ ដោយមានការសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍនានា។ ការសិក្សាស៊ីជម្រៅលើកេសរកូលព្រៃបានជំរុញកាន់តែខ្លាំងឡើង បន្ទាប់ពីមានកិច្ចសហការជាមួយស្ថានភាពសាស្ត្រ (KEW) ដែលជាអង្គការមួយមានចំណេះដឹងខ្ពស់លើការស្រាវជ្រាវរុក្ខជាតិកេសរកូលនៅក្នុងពិភពលោក។ ទន្ទឹមនឹងនេះកិច្ចសហការល្អជាមួយលោក Cedric Jancloes រួមទាំងអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនក៏បានជួយពន្លឿនការស្រាវជ្រាវនេះឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ទោះបីជាថវិកានៅមានកម្រិត រដ្ឋបាលព្រៃឈើបានខិតខំរៀបចំសួនអភិរក្ស ថែរក្សាសំណាកកេសរកូលព្រៃចាប់តាំងពីដើមឆ្នាំ២០១៦ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០២០ ទីកន្លែងនេះបានរក្សាសំណាកកេសរកូលព្រៃជាច្រើនប្រភេទ និងជាទីកន្លែងសម្រាប់សិស្ស និងស្យាប័ត្រទូទាំងប្រទេសមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ។

បច្ចុប្បន្ននេះ យើងបានស្រាវជ្រាវរកឃើញកេសរកូលព្រៃជាង ៥០០ប្រភេទ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនៅតែបន្តស្វែងរកប្រភេទថ្មីៗបន្ថែមទៀត។

ប្រវត្តិធម្មជាតិ

រុក្ខជាតិអង់ស្យូស្តែម (Angiospermophyta) ជា រុក្ខជាតិ ដែលបន្តពូជបង្កើតជាគ្រាប់នៅក្នុងផ្លែ ដែលមាន ប្រមាណជាង ១៤០ លានឆ្នាំមុន។ ក្រុមនេះត្រូវបានគេរក ឃើញថាជារុក្ខជាតិផ្កា ដែលក្រុមរបស់វាបានរីករាលដាលធំ ជាងគេបំផុតនៅលើភពផែនដី ដែលមានចំនួនជិតដល់ ៤០០,០០០ប្រភេទ។ លក្ខណៈពិសេសនៃរុក្ខជាតិមានផ្កា គឺការធ្វើដំណើរលំអង ដែលជាធម្មតាវាកើតឡើងតាមរយៈ សកម្មភាពរបស់សត្វល្អិត។ ព័ត៌មានសេនេទិចបានបង្ហាញ ថាកេសរកូលអាចកើតឡើងតាំងពី ១០២ ទៅ១២០ លាន ឆ្នាំមុនមកម៉្លេះ។ កេសរកូល (អ័រគីដេ) មានភាពល្បីល្បាញ ជាពិសេស ដោយសារតែវាបំបែកលានឆ្នាំមុនវាមានការវិវត្តនូវ លក្ខណៈពិសេសៗជាច្រើន ដើម្បីទាក់ទាញភ្នាក់ងារនាំ លំអង (pollinators) និងបង្កើនឱកាសនៃការរស់លូត លាស់ និងការបន្តពូជ។ កេសរកូលមានប្រមាណ ២៧,០០០ ប្រភេទដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ និងត្រូវចាត់បញ្ចូលក្នុង ៧៥៨ ពួក និងដែលស្ថិតក្នុងអំបូរកេសរកូល (Orchidaceae) ជាអំបូរដ៏ធំបំផុតក្នុងពិភពរុក្ខជាតិ។ កេសរកូល ជាប្រភេទ រុក្ខជាតិមានសរសៃនាំ និងជារុក្ខជាតិអង់ស្យូស្តែមដែលមាន ផ្កា មានគ្រាប់ហើយគ្រាប់ស្ថិតនៅក្នុងផ្លែ។ វាក៏ជារុក្ខជាតិ ម៉ូណូកូទិលេដុង (Monocots) ដែលមានកូទិលេដុងតែ មួយ។ ហើយវាអាចជាពពួកអេពីហ្វីត (Epiphyte) ដែល ជារុក្ខជាតិដុះលើរុក្ខជាតិមួយផ្សេងទៀត ហើយវាអាចជា លីតូហ្វីត (Lithophyte) ដែលជារុក្ខជាតិដុះលើថ្ម និងអាច ជារុក្ខជាតិដុះលើដី (terrestrial) ផងដែរ។

ជាទូទៅលក្ខណៈលូតលាស់របស់កេសរកូល ជា ពពួកស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់ (Sympodial) ឬម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់ (Monopodial)។

សញ្ញាសម្គាល់

លក្ខណៈរូបសាស្ត្រ

ជម្រក

រយៈកម្ពស់

រដូវចេញផ្កា

ទំហំដើម

ការពិពណ៌នា

ក្លិន

ឈ្មោះអ្នករកឃើញដំបូងមុនឆ្នាំ១៩៧៥។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា	
ការថ្លែងអំណរគុណ	១
សាវតារ	២
ប្រវត្តិធម្មជាតិ	៣
សញ្ញាសម្គាល់	៤
ពាក្យគន្លឹះ	៦
វដ្តជីវិត	៨
ផ្កា	៩
ព័ត៌មានកេសរកូល	១៣
រដូវចេញផ្កា	២១៥
ឯកសារយោង	២២១
ច្បាប់ និងអនុសញ្ញា (CITES)	២២៤

ពាក្យគន្លឹះ

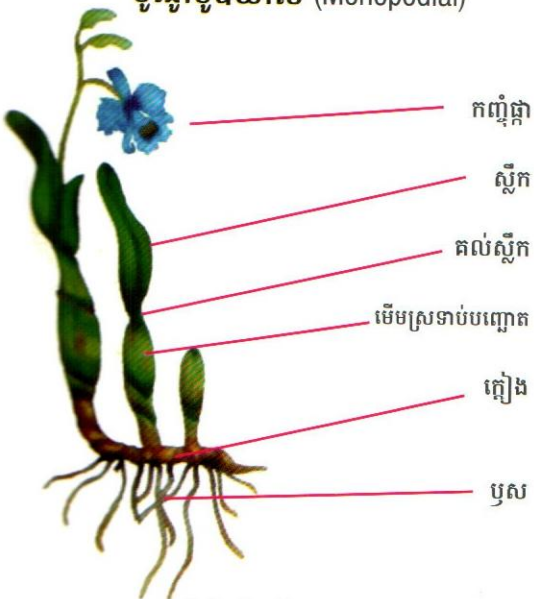
កេសរកូល គឺជាប្រភេទរុក្ខជាតិអង់ស្យូស្តែម ដែលមានផ្កា និងគ្រាប់នៅក្នុងផ្លែ និងជារុក្ខជាតិម៉ូណូកូទីលេដូន ដែលមាន កូទីលេដុងតែមួយ។

- អេពីហ្វីត (Epiphyte) គឺជាប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែលដុះនៅលើ រុក្ខជាតិមួយផ្សេងទៀត
- លីតូហ្វីត (Lithophyte) គឺជាប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែលអាច សម្របខ្លួនដោយការបន្តដុះលើថ្ម
- ជីវីសត្រល (Terrestrial) គឺជារុក្ខជាតិ ដែលដុះលើដី
- ម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់ (Monopodial) គឺជាប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែល មានដើមតែមួយ និងលូតលាស់ទៅលើ
- ស៊ាំប៉ូឌីយ៉ាល់ (Sympodial) គឺជាប្រភេទរុក្ខជាតិ ដែល លូតលាស់ទៅផ្នែកចំហៀងដើម ។

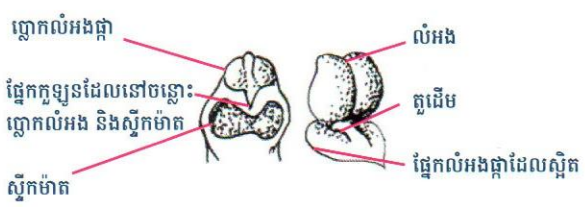

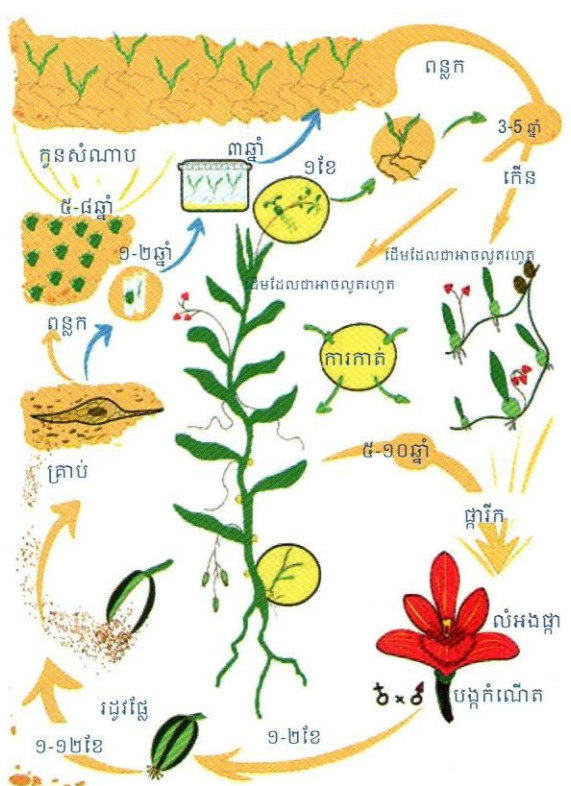
ម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់ (Monopodial)

ស៊ាំប៉ូឌីយ៉ាល់ (Sympodial)

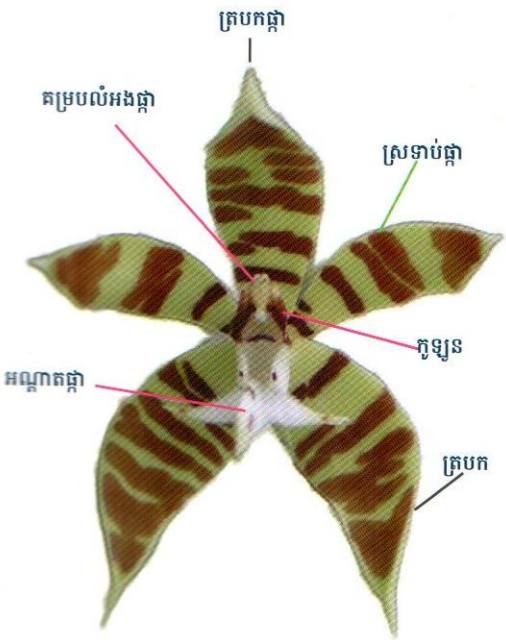
វដ្តជីវិត

បកប្រែដោយ កញ្ញា ណែ សុខឿន

ផ្កា

ផ្កាកេសរកូល សម្គាល់ដោយមានត្របកផ្កាចំនួន ៣ ដែលជាទូទៅមានទំហំ និងរូបរាងប្រហាក់ប្រហែល គ្នាមានស្រទាប់ចំនួន២ ហើយមានស្រទាប់ផ្កានៅចំកណ្តាល១ (ហៅថាអណ្តាតផ្កា) ដែលមានរាងខុសពីគេ។ សំណុំផ្កាអាចបង្កើតបានជានព្វន្ត $៣+២+១$ តំណភ្ជាប់គ្នារវាងកេសរញី និងកេសរឈ្មោលដែលរលាយចូលគ្នាជាសរីរាង្គតែមួយ ហៅថាកូឡូន (column) ។ នៅក្នុងបរិវេណដែលមាននៅលើជួរឈរ និងជួរដេកជួនកាលវាអាចបង្កើតទឹកដម និងក្លិនដែលធ្វើឲ្យទាក់ទាញ។

© N. Sikhoen, FA 2019

កេសរកូលប្រៃ (អ៊ីតីដេ)
នៅប្រទេសកម្ពុជា

© N. Sikhoun, FA 2018

A

កេសរកូល ខ្លាញ់ក្តាមអណ្តាតស

Acampe carinata

🌿 ពពួកអេពីហ្វ្រីត និងម៉ូណូម៉ូឌីយ៉ាល់

🌸 ដុះតាមដីទំនាប និងព្រៃភ្នំ

🏔️ ០-៤០០ ម

🌸 ខែកុម្ភៈ

📏 តូច-ធំ

👁️ ស្លឹកមានទំហំ < ២,៥ស.ម កញ្ចប់ផ្កាមានប្រវែង ២-៥ស.ម ហើយផ្កានីមួយៗមានវិជ្ជមានត្រឹម ១,៥ ស.ម

📖 (Griff.) Panigrahi 1985 Equam

ប្រភេទកេសរកូលដែលមាននៅប្រទេសកម្ពុជា (A. hulae Telepova - see Herbarium section) 1

© C. Jancloes , 2011

កេសរកូល ខ្លាញ់ក្តាម

Acampe ochracea

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 នៅក្នុងព្រៃបៃតងសើម និងព្រៃភ្នំទាបៗ ជាញឹកញាប់ដុះនៅក្នុងម្លប់ក្បែរមាត់ទឹក
- ▲ ០-១១០០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា-មីនា-មេសា
- ↗ តូច-ធំ
- 👁 ដើមកម្ពស់រហូតដល់១ម និងមានកំរាស់ ៧ ម.ម ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ០,៦-១,២ ស.ម
- 📖 Pierre, L. 1870,
(Lindl.) Hochr. 1910

© A. Schuiteman 2019

A

កេសរកូល ខ្លាញ់ក្តាមឆ្នុតក្រហម

Acampe praemorsa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃល្បោះស្ងួត និងជីព្រៃស្ងួត និងវាលស្មៅ
- ⬆️ ០-១៦០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-មីនា
- ↗️ ធំ
- 👁️ តួដើមវែង ស្លឹកមានច្រើនដុះជា២ជួរប្រវែង២០-៥០ ស.ម និងផ្កាចំនួន ១០-១២ផ្កា ហើយផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ០,៨-១,៥ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (Roxb.) Blatt. & McCann 1932

© C. Jancloes 2016

កេសរកូល បំពង់ក្រអូប

Acanthophippium gougahense

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃដែលសំបូរទៅដោយស្បែកដុះនៅក្រោម
- ▲ ៣០០-៤០០ម
- ✿ ខែមេសា-ឧសភា
- ↗ ជំ
- 👁 មានភ្លៀងច្រើនផ្ទុំគ្នាជាបណ្តុំដ៏ធំ និងមានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតដល់ប្រវែង ១៦ស.ម ផ្កាមានចំនួនពី ១-៨ មានសភាពក្រាស់ហើយទន់មានប្រវែងពី៣-៣,៥ស.ម
- ✿ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបខ្លាំង
- 📖 (Guillaumin) Seidenf. 1975

© A. Sreynak, FA 2018

A

កេសរកូល ប្រមូលទ្រព្យ

Acriopsis indica

- 🌱 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ដីទំនាបនៅព្រៃបៃតង ព្រៃល្មោះស្ងួត និងព្រៃតាមកូនភ្នំ
- 📏 ០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមករា-មេសា
- 📐 តូច
- 👁️ បណ្តុំមើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានឫសចំនួន ២-៤ ត្រង់ទៅលើមានស្លឹកជាប់ដើម។ កញ្ចប់ប្រវែង ៥០ស.មមានផ្កាចំនួន៣០ ផ្កានីមួយៗមានទំហំ ០,៨-១,២ ស.ម
- 📖 **C.Wright 1851/ Geoffray, C. 1905**

© C. Jancloes 2012

កេសរក្នុង មហាហង្សស្លាបបៃតង

Adenoncos vesiculosa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្លីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ដីទំនាបព្រៃលិចទឹក ព្រៃភ្នំ និងព្រៃល្មោះស្ងួត
- 🏔 0-៧០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁 មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតតូចៗចំនួន ៥-៧ ស្លឹក មានទំហំ ១៥-២០ x ២-២,៥ ស.ម និងផ្កាទំហំ ០,៥ ស.ម
- 📖 Carr 1932

A

កេសរកូល មហាហង្សឈូក

Aerides crassifolia

- ❖ ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- ❖ ព្រៃដីទំនាប និងព្រៃល្មោះ និងកូនភ្នំ
- ▲ ២០០-៧០០ម
- ❖ ខែមេសា-ឧសភា
- ↗ តូច
- 👁 ដើមខ្លី ស្លឹកក្រាស់ចំនួន ៨ ដែលមានប្រវែងពី ១០-១២ ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១៥ស.ម និងមានផ្កាចំនួន ១៥ផ្កា ហើយផ្កា នីមួយៗប្រវែង ៣ ស.ម
- ❖ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Parish & Rchb.f 1874

© C. Jancloes 2010

Aerides falcata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃល្អៗតាមភ្នំមានដើមឈើតូចៗ និងតំបន់ដីព្រៃទំនាបស្នួត
- ▲ ០-៧០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មិថុនា
- ↗ មធ្យម-ធំ
- 👁 ដើមមានប្រវែង១៥ ស.ម និងទំហំស្លឹក ២៥-៣០ x ២-៤ ស.ម មានផ្កាតិចជាង ៣០ និងផ្កានីមួយៗទំហំ ២,៥-៤ ស.ម
- ❁ ផ្លែ មានក្លិនក្រអូបដូចក្រូចឆ្មារ
- 📖 Pierre, L. 1870
Lindl. & Paxton 1851

© C. Jancloes 2014

A**កេសរកូល មហាហង្សស្លាបលឿង****Aerides falcata**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ព្រៃបៃតង ព្រៃពាក់កណ្តាលជម្រុះស្លឹក និងដីទំនាបព្រៃល្មោះស្ងួត
- 📏 ០-៧០០ម
- 🌸 ខែមេសា-មិថុនា
- ↗ មធ្យម-ធំ
- 👁 ដើមរាងស្តើងមានទំហំ ៣០-៥០ ស.ម និងផ្កា មានប្រវែង ២,៥-៣ ស.ម។
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Pierre, L. 1870
var. *houlletiana* (Rchb.f.) Veitch 1891

Aerides multiflora

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ពាក់កណ្តាលព្រៃល្មោះ និងទំនាបព្រៃ
ល្មោះស្ងួតនៅព្រៃតំបន់ត្រូពិច
- 🏔 0-១១០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- ↗ តូច-មធ្យម
- 👁 ដើមរឹងមាំ ស្លឹករាងជាចង្កូរដូចបាតទូក។ កញ្ចប់ផ្កា
សំយុងចុះក្រោម មានប្រវែង ៣០ ស.ម និង
មានផ្កាតិចជាង ៥០ ដែលផ្កានីមួយៗមានទំហំ
១,៨-២,៥ ស.ម។
- ✿ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបឈ្ងុយ
- 📖 Roxburgh 1823

© N. Sikhoeun, FA 2019

A

កេសរកូល មហាហង្សចង្កូរទ្រព្យ

Aerides odorata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើគល់ឈើនៅតំបន់ដីទំនាបព្រៃល្មោះ និងដុះលើផ្ទាំងថ្ម
- 📏 ២០០-១២០០ម
- 🌸 ខែមេសា-កក្កដា
- 👉 មធ្យម
- 👁️ ដើមរឹងមាំបែកមែកសាខាសំយ៉ុងចុះក្រោម មានស្លឹកព័ណ៌បៃតងស្រាល ផ្កាមានចំនួនច្រើនជាង ១៥មាន ទំហំ២,៥-៤ ស.ម ចង្កូរកណ្តាលនៃអណ្តាតរាងកោង មានទំហំ ៣-៥ស.ម តូចជាងផ្នែកកោងនៅសងខាង
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនដូចទឹកឃុំប្រហើរ
- 📖 Lour. 1790

© M. Telepova-Textier 2015

កេសរកូល ហង្សទេពស្បែកត្នោត

Agrostophyllum planicaule

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃភ្នំមានសំណើម តាមតំបន់ឆ្នេរទន្លេ ដែលមានគម្របម្លប់
- 📏 ១០០-៧០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-សីហា
- 📌 មធ្យម
- 👁️ ដើមសំប៉ែត មានស្លឹកទ្រវែង ១-២ មានផ្កាច្រើន ជាប់ៗគ្នា និងកញ្ចុំផ្កាខ្លី មានស្នូបផ្កាពណ៌ត្នោត រាងដូចត្រីកោណមូលទ្រវែងនៅខាងចុង និង ទំហំផ្កា < ៨ ម.ម
- 📖 **Geoffray, C. 1904**
(Wall. ex Lindl.) Rchb.f. 1864

© A. Schuiteman 2019

A

កេសរកូល កក់ដីឆ្នួតក្រហម

Ania penangiana

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ព្រៃស្រោងក្នុងតំបន់ត្រូពិច
- 🏔️ ៦០០-១៤០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-មីនា
- 📍 មជ្ឈម
- 👁️ មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតមូលទ្រវែង មានស្លឹកតែ១មានផ្ចិត និងជម្រុះស្លឹករាល់ឆ្នាំ មានស្នូបផ្កាកញ្ជុំផ្កាតម្រៀបពីជំទៅតូចមានប្រវែង ៧៥ស.ម ផ្កាមានចំនួន ៥-១៥ ហើយគម្លាតពីគ្នា ២ស.ម
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (Hook.f.) Summerhayes 1939

© A. Schuiteman 2019

Anoectochilus lylei

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើគល់ឈើដែលមានស្នែដុះច្រើននៅក្នុងព្រៃស្រោង និងព្រៃជ្រុះស្លឹកមានសំណើម
- 🏔 ៦០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែតុលា-មីនា
- 📍 តូច
- 👁 ស្លឹកតម្រៀបជារង្វង់នៅផ្នែកខាងក្រោម មានចំនួន ២-៤ មានរាងដូចពងក្រពើ ឬរង្វង់មូលដែលមានពណ៌ត្នោតលាយបៃតងចាស់ ពណ៌លឿងលាយពណ៌ផ្កាឈូក កញ្ចំផ្កាមានរោម មានប្រវែង ៦-១៥ ស.ម ផ្កាមានចំនួន ១-១១ មានទំហំ ១,៥ស.ម
- 📖 **Rolfe ex Downie 1925**

A

កេសរកូល មហាហង្សទ្រនុងវែង

Appendicula hexandra

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះនៅក្រោមម្លប់ព្រៃមានស្នែដុះជាច្រើនតាមប្រាំងថ្ម
- 🏔 ៤៥០-១៤០០ម
- 🌸 មិថុនា-កក្កដា
- 📏 តូច
- 👁 ដើមស្នួចៗ ស្លឹកឈមគ្នារាងមូលទ្រវែងស្នួចចុងកញ្ចំផ្កាមានប្រវែង ២ ស.ម មានផ្កាតូចៗចំនួន ១-៣ មានទំហំតូចជាង ០,៥ ស.ម
- 📖 (J.Koenig) J.J.Sm. 1932 / Pierre, L. 1870

© N. Sikhoeun, FA 2018

Arachnis labrosa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្លីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមច្រាំថ្ម និងគល់ឈើធំៗក្នុងព្រៃស្រោង
- 📏 ៨០០-១៧០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-សីហា
- 📏 ធំ
- 👁️ ត្នូដើមដុះវែង មានស្លឹក ៥-៨ ប្រវែង >៦០ស.ម
កញ្ចប់ផ្កា < ៥ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (Lindl. & Paxton) Rchb.f. 1886

© A. Sreynak, FA 2018

A

កេសរកូល ឫស្សីបីព័ណ

Arundina graminifolia

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ដីគ្មានជីជាតិ វាលចម្ការ និងដុះតាមដងផ្លូវ
- 📏 ០-១២០០ម
- 🌸 ពេញ១ ឆ្នាំ
- 📏 ធំខ្លាំង
- 👁️ ដុះត្រង់ៗជាគុម្ព កេសរកូលឫស្សីមានតួដើមតូច វែង ស្លឹករាងវែងស្រួចចុង ដូចស្លឹកឫស្សី កញ្ចុំផ្កា ប្រវែង ១៨ ស.ម មាន១-៣ផ្កា ប្រវែង ៤-៦ ស.ម
- ✳️ ផ្ការីកមិនបានយូរថ្ងៃនោះទេ
- 📖 **Geoffray, C. 1904 / (D. Don) Hochr. 1910**

© P. Nelson 2019

កេសរកូល ព្រិលស

Brachypeza laotica

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាបព្រៃល្មោះ និងព្រៃកូនភ្នំ
- 📏 ២០០-៣០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁️ ដើមខ្លី ស្លឹកតិច ហើយធំមានស្នាមក្រហមស្វាយ អជ្ជៗទំហំ < ៨ស.ម ទងផ្កាធំតម្រៀបជិតៗគ្នា ផ្ការីកបានតែ១ថ្ងៃ ផ្កាមានប្រវែង ១ស.ម
- 📖 (Seidenf.) Seidenf. 1973.

© A. Sreynak, FA 2018

B**កេសរកូល ឆ្អឹងត្រី****Bromheadia aporoides**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបតំបន់ព្រៃល្មោះ
- 📏 ៧០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-កក្កដា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ភ្លៀងរាងជាបំពង់ កញ្ចំផ្កា មានផ្ការីកតែមួយគត់ ផ្កាដុះជាប់នឹងគល់ស្លឹក ហើយផ្កាមានវិជ្ជមានត្រូវ ៨ម.ម

📖 Rchb.f. 1878

© D. Song 2019

កេសរកូល ២សន្លឹកទងវែង

Bromheadia finlaysoniana

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ដីសើម និងព្រៃក្បែរស្ទឹងតាមកន្លែងដែលមានពន្លឺ
- ⬆️ ៥០-១៥០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-មីនា
- ↗️ ធំ-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមប្រវែង ៧០-២០០ស.ម កញ្ចប់ផ្កាវែងប្រវែង ១៥ស.ម ផ្កាវីកក្នុងរយៈពេលខ្លី មានប្រវែង៨ស.ម
- 📖 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
Harmand, F.J. 1876
(Lindl.) Miq. 1859

B

កេសកូល ពងមាន់អណ្តាតលឿង

Bulbophyllum affine

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាបព្រៃបៃតង ឬព្រៃភ្នំដុះលើថ្មនៅព្រៃចម្រុះ
- 🏔 ១០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមករា ឬមេសា-កក្កដា
- 📏 តូច
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតទំហំ៤-៨ស.ម ដុះនៅដាច់ចេញពីគ្នា មានស្លឹកតែមួយ រាងទ្រវែងមានប្រវែង ៦-២៦x១-៤ស.ម និងមានផ្កាប្រវែង ៣ ស.ម
- 📖 Lindley 1833

© A. Sreynak, FA 2018

Bulbophyllum blepharistes

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបស្ងួតតំបន់ព្រៃល្មោះ និងលើភ្នំ
- 🏔️ ០-១៧០០ម
- 🌸 ខែតុលា-វិច្ឆិកា
- 📏 មធ្យម
- 👁️ ដើមមានកូនស្លឹកតូចៗ ចំនួន២ មានកម្ពស់៥-៦ ទងផ្កាប្រវែងពី ១៥-២៥ស.ម កញ្ចប់ផ្កាជាប់នៅ ចុងដើមមានផ្កា៤-១០ និងមានប្រវែង ១x៣ ស.ម

📖 Rchb.f. 1872

© A. Schuiteman 2019

B

កេសរកូល ពងមាន់ក្រពុំ

Bulbophyllum careyanum

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបព្រៃបៃតងមានសំណើមខ្ពស់ ដុះតាមប្រាំងថ្មចោតនៅក្បែរស្ទឹង
- 📏 ២០០-១២០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-ធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁️ ដើមមានភ្លៀង ទងផ្កាមានប្រវែង៥-៧ស.ម និងមានផ្កាក្រាស់ដុះជាន់ៗគ្នាជាច្រើន ហើយមានប្រវែង ៦-៨ម.ម
- 📖 (Hook.) Spreng. 1826

© A. Sreynak, FA 2018

Bulbophyllum clandestinum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃល្មោះចម្រុះ និងទីវាលទំនាប
- 📏 ១៧០-៥៥០ម
- 🌸 ខែឧសភា-កញ្ញា
- 📏 តូច
- 👁️ ដើមមានភ្លៀងវែង មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានគម្លាតឆ្ងាយពីគ្នា កញ្ចប់មានប្រវែង ០,៦ ស.ម នៅជាប់នឹងភ្លៀង
- 📖 Lindl. 1841

© A. Sreynak, FA 2018

B**កេសរកូល ពងមាន់ក្រហម****Bulbophyllum dissitiflorum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌳 ដុះលើគល់ឈើស្ងួតតំបន់ព្រៃល្មោះ ព្រៃមាន ពន្លឺលើភ្នំ
- 📏 ១៤០០ម
- 🌸 ខែសីហា-ធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងសាជី ស្លឹករាងកោននៅ គម្លាតពីគ្នា ៣-៦ ស.ម មានស្លឹករាងស្រួចនៅ ខាងចុង កញ្ចប់មានប្រវែង១០-១៥ ស.ម និង ផ្កាទំហំ ៥x១០ ម.ម
- 📖 **Seidenf. 1979**

កេសរកូល ពងមាន់រោមស្វាយ

Bulbophyllum haniffii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃឈ្មោះចម្រុះ ព្រៃអចរិល និងនៅលើភ្នំ
- ▲ ៧០០ម
- ✿ ខែមេសា
- ↗ តូចៗ
- 👁 ភ្លៀង មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតធ្លាក់ស្រយាក នៅចំហៀងខាងចុង ២-៣ស.ម ស្លឹកតែមួយរាង ពងក្រពើ (រាងដូចអេលីប) រួមស្នូចបន្តិចម្តងៗ នៅខាងចុង មានផ្កាតែ១ ប្រវែង០,៨ ស.ម
- 📖 Carr. 1932

© D. Song 2018

B

កេសរកូល ពងមាន់ក្រចកចាប

Bulbophyllum laxiflorum

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបកូនភ្នំ ឬព្រៃឈ្មោះ និងដុះនៅលើ ថ្ម ដែលមានស្មៅដុះច្រើន
- 🏔 ១០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមករា មិថុនា-សីហា តុលា ធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁 ដើមកម្ពស់២,៨ស.ម កញ្ចប់ផ្កា មានផ្កាចំនួន៨- ១២ មានទងផ្កាប្រវែងប្រហែលគ្នាដែលដុះចេញ ពីទងផ្ការួមគ្នា និងផ្កាមានប្រវែង ១,៥ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចឈើ
- 📖 (Blume) Lindl. 1830

© A. Sreynak, FA 2018

Bulbophyllum lemniscatoides

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើដីទំនាបព្រៃល្មោះស្ងួត ព្រៃបៃតងនិងវាលស្មៅ
- 📏 ៣០០-១៦៧០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ
- 📈 តូចៗ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងដូចមុំត្រីកោណ មានស្លឹក ២ និងទងផ្កាប្រវែង ២៥ស.ម ភ្ជាប់នឹងកញ្ចុំដូច ប៉ោលប្រវែង៣-៥ស.ម និងមានផ្កាប្រវែង៣ម.ម មានព្រុយចំនួន៣ រាងមូលទ្រវែងជាប់នឹងត្របកផ្កា
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបៗ
- 📖 Rolfe 1890

© N. Sikhoeun, FA 2018

B**កេសរកូល ស្រទាប់ឆ័ត្រ****Bulbophyllum lepidum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត លីតូហ្វ៊ីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើជួរមានស្នែនៅព្រៃបៃតង និងដុះតាមគល់ឈើនៅព្រៃល្មោះ
- 🏔 ៣០០-១១០០ម
- 🌸 ខែតុលា-កុម្ភៈ
- 📏 តូចៗ
- 👁 ដើមមានកម្ពស់ ១៥ស.ម ហើយមានភ្លៀងដូចឈើ កញ្ចុំផ្កាអាចវែងដល់ទៅ ២០ស.ម ផ្កាតម្រៀបគ្នាដូចកង្ការចំនួន ៦-១០ផ្កា មានប្រវែងមានចាប់ពី២០ស.ម ឡើងទៅ និងមាន ៦-១០ផ្កា មានប្រវែង ២-២,៥ស.ម
- 📖 Harmand, F.J. 1875

© A. Sreynak, FA 2018

Bulbophyllum lobbii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះតាមវាលទំនាបនៅតំបន់ព្រៃភ្នំបៃតងសើម និងដុះពីមែកឈើធំ
- 📏 ២០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែធុ-កុម្ភៈ
- 📈 តូច-មធ្យម
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោត រាងកោនមានគម្លាតពីគ្នា ២,៥ស.ម ស្លឹកមានប្រវែង ៤x២៥ ស.ម និងមានផ្កាប្រវែង ៧-១០ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនដូចត្រសក់ និងក្លិនផ្កាម្លិះ
- 📖 Lindl. 1847

© C. Jancloes 2013

B**កេសរកូល ផ្កាយថ្ម****Bulbophyllum macranthum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាប តំបន់ព្រៃល្មោះ និងព្រៃជម្រុះស្លឹក និងព្រៃស្រស់
- ⬆️ ៧០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-កក្កដា
- ↗️ តូច
- 👁️ ដើមមានកម្ពស់ប្រវែង ៨-១០ស.ម ភ្លៀងមានរោម មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដោយមានគម្លាតពីគ្នាល្អ ផ្កាប្រវែង ៥-៥,៥ x ៤ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែមជាតិហិល៧
- 📖 Lindl. 1844

© A. Sreynak, FA 2018

កេសក្រូល ពងមាន់គុជខៀវ

Bulbophyllum moniliforme

- ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃល្មោះ
- ៥០០ម
- ខែកញ្ញា-ធ្នូ
- តូចៗ
- មើមស្រទាប់បញ្ឆោតពណ៌បៃតងភ្លឺ មានរាងមូលតូចៗ នៅជាប់នឹងគល់ស្លឹកស្ពើស្ពើងមួយៗ ចេញផ្កា តែ១ មានប្រវែង ៣-៦ម.ម
- Tixier, P. 1968
- Parish & Rchb.f. 1874

© A. Sreynak, FA 2017

B**កេសក្រូល ពងមាន់កញ្ចុំស****Bulbophyllum odoratissimum**

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបៃតងសើម ព្រៃក្បែរទឹកជ្រោះ និងព្រៃល្មោះ
- 📏 ៣០០-១១០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-មិថុនា
- 📏 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោត រាងស៊ីឡាំងមិនពេញលេញ មានស្លឹកតូចទ្រវែងស្រួចគល់ចុង កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ៧,៥ស.ម មានស្លឹកបំលែងជាស្រទាប់បញ្ឆោត និងមានផ្កាចំនួន ១០-២០ នៅជាប់គ្នាជាបណ្តុំ នៅពាក់កណ្តាលកម្ពស់ស្លឹក និងផ្កាប្រវែង ៧ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប។
- 📖 (Sm.) Lindley ex wall 1829

© D. Song 2017

កេសរកូល ពងមាន់លឿង

Bulbophyllum orientale

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃភ្នំ ដីទំនាបព្រៃល្មោះស្ងួត និង វាលស្មៅ
- 🏔 ៥០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែតុលា-វិច្ឆិកា
- 📏 តូច
- 👁 ដើមមានទំហំ៥-១០ស.ម ក្លៀងមានវិជ្ជមាត្រ ៤-៥ ស.ម និងមានស្រទាប់បញ្ឆោត ៤-៦ស.ម មានផ្កាប្រវែង ១ ស.ម
- 📖 Seidenf. 1979

© M. Telepova-TeXier 2012

B**កេសរក្នុង ពងមាន់លឿងមាស****Bulbophyllum rufinum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ដែលមានព្រៃក្រាស់ និងមែកឈើ
- 📏 ១៥០-១០០០ម
- 🌸 ខែតុលា-មករា
- 📏 មធ្យម
- 👁️ ដើមមានភ្លៀងទំហំ ៥-៦ម.ម និងមានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតប្រវែង ៨ ស.ម នៅពីលើភ្លៀងស្លឹកប្រវែង ១០-១៥សម និងកញ្ចុំផ្កាប្រវែង ៣៦-៤០ស.ម ផ្កាមានប្រវែង ១ស.ម

📖 Chevalier, A.J.B. 1917

Rchb.f. 1900

© C. Jancloes 2010

Bulbophyllum tenuifolium

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្លីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមព្រៃកោងកាងចាស់ និងដុះតាមដើមឈើនៅឆ្ងាយៗពីគ្នា និងដីព្រៃទំនាប
- 🏔️ ០-១៥០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មេសា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងដូចស៊ីត មានផ្កាតែ១ មានប្រវែង ៨x១០ម.ម ដុះចេញពីដើមប្រវែង ៨ស.ម
- 📖 (Blume) Lindl. 1830

© C. Jancloes 2010

C

កេសរកូល ម្តងផ្កាយូក

Calanthe cardioglossa

- 🌱 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះផ្ទៃក្រោមមានថ្មនៅព្រៃស្រោងសើម
- ⬆️ ៤០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែតុលា-មករា
- ↗️ មធ្យម
- 👁️ កញ្ចប់ផ្កាវែង ៧៥ ស.ម ហើយគម្លាតឆ្ងាយពីផ្កា
មកស្លឹក មានស្លឹកបញ្ឆោតរួមតូច ផ្កាមានប្រវែង
១-១,៥ស.ម
- 📖 Schltr. 1906

© A. Sreynak, FA 2017

កេសរកូល មូលមាសក្រអូប

Calanthe lyroglossa

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើដីទំនាបព្រៃភ្នំ
- 📏 ៧០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
- 📈 មធ្យម-ធំ
- 👁️ មានទ្រនុងទងផ្ការឹងមាំឈរត្រង់ប្រវែង ៨-១៤ ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ៣០-៥០ស.ម មានទងផ្ការាងបំពង់ចំនួន ៣-៤ និងមានផ្កាតូចៗជាច្រើនប្រវែង ១ស.ម
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Rchb.f. 1878

© V. Ly 2009

C**កេសរកូល ទេពរចាំ****Calanthe triplicata**

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃមានសំណើមខ្ពស់ ឬដុះក្រោមម្លប់ដើម ឈើស្លឹកធំៗនៅក្រោមកូនភ្នំថ្មកំបោរ
- 🏔 ៥០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-មិថុនា
- ↗ មធ្យម-ជំនម្លឹម
- 👁 ស្លឹកមានទងវែង និងមានទ្រនុងស្លឹក៣-៦ កញ្ចុំ ផ្កាប្រវែង២១០ស.ម ផ្ការីកខ្លាំង
- 📖 **Pierre, L. 1870**
(Willemet) Ames 1907

កេសរក្ខុល ព្រះនាងកក្រហម

Ceratostylis subulata

- ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះដើមឈើ ឬចុងនៃទីជម្រកនានា រួមទាំងតំបន់ឆ្នេរ
- ២០០-១៧០០ម
- ខែវិច្ឆិកា
- តូច-ធំល្មម
- តួដើមតូចរាងជាស៊ីឡាំងនឹងមានប្រវែងខុសគ្នាកញ្ចុំផ្កា មួយដុះនៅចំណុចប្រសព្វរវាងដើមនឹងស្លឹក ហើយផ្កាមានប្រវែង ៤ម.ម។
- Blume 1825

© A. Sreynak, FA 2018

C

កេសរកូល ចន្ទលៀងតូច

Chiloschista exuperei

- ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃល្មោះស្ងួត និងទីវាលទំនាប
- ០-៧០០ម
- ខែមេសា
- តូចៗ
- គ្មានស្លឹក កញ្ចុំផ្ការំយោលមានផ្កា២-៤ និងមានផ្កាប្រវែង ០,៨-១ស.ម
- (Guillaumin) Garay 1972

© D. Song 2019

Chiloschista parishii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃល្មោះស្ងួត និងទីវាលទំនាប
- 🏔️ ០-៧០០ម
- 🌸 ខែមីនា-សីហា
- 📍 តូចៗ
- 👁️ មានស្លឹកតូចៗ ជ្រុះអស់មុនពេលចេញផ្កាហើយ ផ្កាដុះចេញតាមចំហៀងដើម បង្កើតជាកញ្ចុំផ្កា ដែលមានផ្កាតូចៗចំនួន ១០-២០ ផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង១ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Seidenf. 1988

© N. Sikhoeun, FA 2019

C**កេសរកូល អង្កាស្រួច****Cleisomeria lanatum**

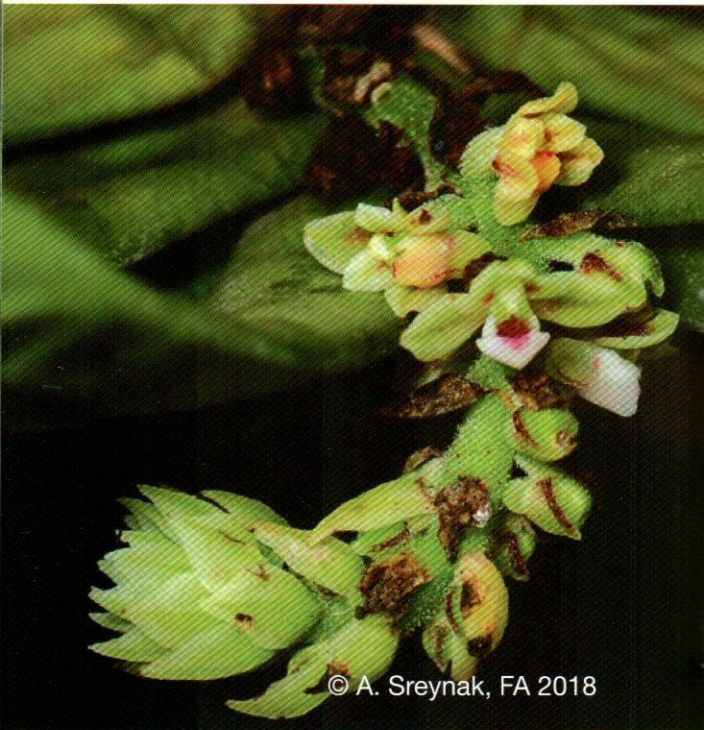
- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើដីទំនាបព្រៃល្មោះ វាលស្មៅ និងព្រៃភ្នំ មានសំណើម
- 📏 ០-៧០០ម
- 🌸 ខែសីហា-វិច្ឆិកា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ ដើមមានប្រវែង ១៥-២០ស.ម និងមានកញ្ចុំ ផ្កាប្រវែង ១០ស.ម ហើយផ្កាប្រវែង ០,៥ ម.ម
- 📖 **Geoffray, C. 1903**
(Lindl.) Lindl. ex G. Don 1855

© C. Jancloes 2011

Cleisomeria pilosulum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយាល់
- 🌱 ដុះលើដីទំនាបព្រៃភ្នំ
- 📏 ៣០០-៤០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-សីហា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ដើមដុះត្រង់ មានកញ្ចុំផ្កាធ្លាក់ស្រយាកប្រវែង ៩ ស.ម និងផ្កាស្រទាប់ក្រាស់ៗ មានរោមនៅខាង ចុងផ្នែកទី៣នៃផ្កា ដែលមានប្រវែង ៧ម.ម
- 📖 Poilane, E. 1930
(Gagnep.) Seidenf. & Garay 1972

© A. Sreynak, FA 2018

C**កេសរកូល កន្ទុយឈូក****Cleisostoma arietinum**

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ដីទំនាបស្ងួត និងព្រៃល្មោះ
- 📏 ៥០០-៦០០ម
- 🌸 ខែមករា-ឧសភា
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមមានកម្ពស់ ៨-២៥ ស.ម ស្លឹករាងស៊ីឡាំង កោងចុងមានប្រវែង ០,៦ x ៧ស.ម ផ្កាធ្លាក់ចុះ មកដូចបាច់ផ្កាប្រវែង ៦x១០ស.ម ដែលផ្កា នីមួយៗ មានប្រវែង ០,៦ស.ម
- 📖 Dy Phon, P. 1967
(Rchb.f.) Garay 1972

© C. Jancloes 2015

កេសរកូល កន្ទុយឆ្មតលឿង

C

Cleisostoma birmanicum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ក្នុងព្រៃសើមមានដើមឈើចម្រុះ ព្រៃស្រល់ និងដុះលើមែកឈើចាស់ៗមានស្លែ និងដើមខ្ពស់ៗ
- ▲ ៨០០-១៤០០ម
- ✿ ខែឧសភា-សីហា
- ↗ តូច
- 👁 ដើមមានកម្ពស់ ១៥-២៥ស.ម។ កញ្ចំផ្កាធ្លាក់ស្រយាក ប្រវែង៣០-៤០ស.ម និងមានផ្កាច្រើនផ្កានីមួយៗប្រវែង ២-២,៣ស.ម។
- 📖 (Schltr.) Garay 1972

© C. Jancloés 2014

C កេសរកូល កន្ទុយស្លាបបៃតង

Cleisostoma crochetii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ដីទំនាប និងព្រៃល្មោះ
- 📏 ៣០០-១០០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-កញ្ញា
- 📍 តូចៗ
- 👁️ ដើមខ្លីៗ ស្លឹកដុះជា២ជួរដេកក្រាស់ៗមានច្រើន
ប្រវែង ៤-១០ស.ម កញ្ចប់ផ្កាវែង ២០-៣៥ស.ម
និងមានផ្ការហូតដល់ទៅ៩០ផ្កាប្រវែង ១,២-
១,៤ស.ម
- 📖 (Guillaumin) Garay 1972

© C. Jancloes 2011

Cleisostoma discolor

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ទំនាប ព្រៃដុះតាមដងទន្លេ និងមាត់ស្ទឹង
- 🏔️ ៣៥០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📍 តូចៗ
- 👁️ ដើមដុះឡើងត្រង់ ស្លឹកមានសរសៃពណ៌បៃតង ចាស់ កញ្ចំផ្កាធ្លាក់ស្រយាកប្រវែង ២២-៦០ ស.ម មានផ្កាចំនួន២០ ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,៥ ស.ម
- 📖 Thorel, C. 1866,

C

កេសរកូល កន្ទុយឆ្នុតក្រហម

Cleisostoma fuerstenbergianum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃល្អោះស្ងួត ឬព្រៃស្រោងដែលមានដើមឈើមានសំបកគ្រើមដុះតាមកូនភ្នំជុំកំបោរ
- 🏔️ ១០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-ធ្នូ
- 📏 តូច-ធំ
- 👁️ ផ្កាមានប្រវែង១ ស.ម មានស្លឹកវែងៗធំមានរាងស៊ីឡាំងប្រវែង ៥-១៥ស.ម
- 📖 Geoffray, C. 1904
Kraenzl. 1908

© C. Jancloes 2009

Cleisostoma rostratum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើ (ព្រៃជាំ) និងដុះលើដើមឈើគ្រប់ប្រភេទ
- 🏔 ០-៥០០ម
- 🌸 ខែសីហា
- ↗ តូច
- 👁 ទ្រនុងដើមធ្លាក់មែកស្រយាកនៅផ្នែកខាងក្នុងរោមស្លឹកតូចៗហើយក្រាស់ កញ្ចុំផ្កាជំទូលាយ ៨-១,២ ស.ម
- 📖 (Lindl.) Garay 1972

© A. Schuiteman 2019

C

កេសកូល ដូងនាគបៃតង

Coelogyne brachyptera

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅលើគល់ឈើក្នុងតំបន់ព្រៃឈ្មោះ និងដុះតាមគល់ឈើព្រៃបើកចំហ
- 🏔️ ១០០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ កញ្ចប់ផ្កាដែលមានផ្កាតម្រៀបឈមគ្នាដែលមានផ្ការីកពិក្រោមទៅលើ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានរាងទ្រវែងហើយកោងមាន៥-៧ផ្កាប្រវែង៥-៦ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបតិចៗ
- 📖 Poilane, E. 1930 / Rchb.f. 1881

Coelogyne cumingii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្យីត លីតូហ្វ្យីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាប និងព្រៃបៃតងមានដើមឈើ
- 🏔️ ៣០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមេសា-កក្កដា
- 📏 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតប្រវែង ២.៥ស.ម និងមានផ្កាប្រវែង ៣,៥ស.ម
- 📖 Lindley 1843

© A. Sreynak, FA 2018

C**កេសរក្ខុល កក់មាស****Coelogyne filipeda**

- ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះនៅផ្នែកខាងក្រោមព្រៃបៃតងស្ងួតដែលមាន ដីទំនាប និងព្រៃភ្នំ
- ៩០០ម
- ខែមេសា កញ្ញា-វិច្ឆិកា
- តូច
- នៅគល់មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត ធំគល់តូច ចុង មានស្លឹកខ្លី២ ដុះត្រង់ កញ្ចុំផ្កាចំនួន ៤ ហើយមាន ដុះខ្ពងស្រួចប្រវែង ១៨-២០ស.ម
- **Gagnep. 1950.**

Coelogyne pallens

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតាមស្នាមប្រេះលើផ្ទាំងថ្មកំបោរ នៅតំបន់ដីទំនាបនៅព្រៃស្រោង ឬដុះលើដើមឈើនៅព្រៃល្អោះ
- ▲ ១០០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
- ↗ មធ្យម
- 👁 គម្លាតមើមស្រទាប់បញ្ឆោតនីមួយៗ មានប្រវែង >៤ស.ម និងមានស្លឹក២ ទ្រនុងស្លឹក៥អ័ក្សស្លឹក >៥ស.ម និងមានផ្កាចំនួន ១-៣ ប្រវែង ៣-៤ ស.ម
- 📖 **Ridl. 1903**

© C. Jancloes 2013

C

កេសរកូល កក់លឿងត្នោត

Coelogyne quadratiloba

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ព្រៃផ្នែកខាងក្រោមមានដើមឈើ ស្ងួតនៅតាមភ្នំ
- 📏 ៨៩៥ម
- 🌸 ខែធុ-កុម្ភៈ
- 📏 តូចៗ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាង៤ ស្លឹកមាន២ រាងជ្រុង គល់ជំស្រួចចុងទង ផ្ការឹងស្លើងប្រវែង ៣-៤ ស.ម នៅគល់កញ្ជុំផ្កាមានស្រទាប់ស្រោប និង មានអ័ក្សស្លឹក រួមប្រវែង ៣-៤ ស.ម ហើយមាន ផ្កាចំនួន ៣ ប្រវែង ២ស.ម

📖 Gagnep. 1950

© A. Schuiteman 2018

Coelogyne trinervis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅលើដើមឈើ ឬជួរនៅតំបន់ព្រៃឈ្មោះ
- ⬆️ ១០០-១២០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា
- 📏 ធម្មម-ធំខ្លាំង
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងដូចស៊ុត មានចង្កូរ៤ ប្រវែង៨-១២ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង២៥ស.ម និង មានចំនួន ៤-៨ផ្កា
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនដូចថ្នាំពេទ្យ
- 📖 (J.Koenig) M.A.Clem. & D.L.Jones 1996
Geoffray, C.1903 Lindl. 1830

© C. Jancloes 2010

C

កេសរកូល នាងលីក្សត្របកមូល

Crepidium calophyllum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើថ្មដែលស្លឹកឈើងាប់ៗជ្រុះពីលើ និងតំបន់ដីព្រៃសំបូរដើមឈើ
- 📏 ៧៥០-១១០០ម
- 🌸 ខែឧសភា
- 📏 តូច
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរឹងមាំ មានស្លឹក ៣-៤ រាងទ្រវែងស្រួច កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ២៥ ស.ម និងផ្កាដុះបញ្ឆោតស្កាមានប្រវែង ០,៦ស.ម
- 📖 **Godefroy, A. 1875**
(Rchb.f.) Szlach. 1995

© A. Schuiteman 2018

Crepidium octodentatum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាបក្នុងព្រៃស្រោង និងតំបន់ព្រៃភ្នំ
- 📏 ៩០០ម
- 🍀 ខែមីនា-ឧសភា
- 📍 តូច
- 👁️ មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត ជ្រុងស្រួចពណ៌លឿង កញ្ចំផ្កាប្រវែង ១០ស.ម មាន ៣-៥ ផ្កា ប្រវែង ១ ស.ម
- 📖 Pierre, L.1874
(Seidenf.) Szlach. 1995

© A. Schuiteman 2018

C

កេសរកូល បំពង់ក្លោមដំរី

Crepidium ophrydis

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្មៅប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះកន្លែងវាលនៅលើភ្នំ និងព្រៃចម្រុះ ព្រៃស្រស់
- 📏 ៦០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-កក្កដា
- 📍 មជ្ឈម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោត ១០-១៥ ស.ម ស្លឹកមាន ៣-៥ពណ៌បៃតង សំប៉ែតដូចប្លោកមានផ្ទុក និង ជម្រុះស្លឹក កញ្ចំផ្កាប្រវែង ៣០ស.ម និងមានផ្កា ចំនួន១០០(ផ្ការីកយូរ)ផ្កានីមួយៗប្រវែង ០.៦ ស.ម

📖 (J.Koenig) M.A.Clem. & D.L.Jones 1996

© A. Sreynak, FA 2018

Cylindrolobus biflorus

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃដែលមានភ្នំ និងដើមឈើ
- 📏 ៣០០-១៧០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-កក្កដា-វិច្ឆិកា
- ↗ តូចៗ
- 👁 កម្ពស់១៥ស.ម ស្លឹក៣-៥ ប្រវែង១,៨x៩ស.ម ផ្កាដុះចេញ២ ឬ៣ តាមមែកដែលមានស្រទាប់ បញ្ឆោតលឿងទំហំ ៦x៤ស.ម មានទងផ្កា និង អូរ៉ែប្រវែង ៤ ម.ម
- 📖 (Griff.) Rauschert 1983

© A. Schuiteman 2019

C

កេសរកូល លំពែងព្រះរាមក្រហម

Cymbidium aloifolium

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ប្រភេទដែលសំបូរដុះតោងលើដើមត្នោត នៅដីទំនាបព្រៃល្អៗ នៅលើជួរមានដុះស្នែ និងដុះកន្លែងមានឈើរលួយ
- 🏔 0-១៥០០ម
- 🌸 ខែមីនា-ឧសភា
- 📏 ធំ-ធំខ្លាំង
- 👁 កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ៧៥ ស.មឡើង និងមានផ្ការហូតដល់ទៅ ៧៥ផ្កា ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ៤-៤,២៥ ស.ម
- 📖 (L.) Sw. 1799

© C. Jancloes 2010

Cymbidium dayanum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាបនៅព្រៃស្រោង
- 📏 ៣០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-សីហា
- 📏 ធំ
- 👁️ ដើមកម្ពស់ដល់ ៦០ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ២២,៥ ស.ម និងមានផ្កាចំនួន៥-១៥ហើយផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ៤-៥ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Chevalier, A.J.B. 1919
Rchb.f 1869

© A. Sreynak, FA 2018

C

កេសរកូល កក់ដី

Cymbidium ensifolium

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ព្រៃមានស្លឹកឈើជ្រុះ ដុះលើដីទំនាបព្រៃនៅតំបន់ខ្ពង់រាបដែលមានស្នែដុះលើថ្មច្រើន
- 📏 ៣០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-កក្កដា-វិច្ឆិកា-ធ្នូ
- 📏 ធំ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតតូចទំហំ ២-១៥x០,៥-១,៥ ស.ម ស្លឹកប្រវែង ៦-២៥x១,៩-៦ ស.ម កញ្ចំផ្កា ២០-៣០ ស.ម និងមាន ៣-៩ផ្កា ប្រវែង ៣៤ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប ដូចក្រូចឆ្មារលាយទ្បំក្លិនផ្កាម្លិះ
- 📖 *Godefroy, A. 1875*
(L.) Sw. 1799

© C. Jancloes 2012

Cymbidium finlaysonianum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើធំៗ និងដើមកៅស៊ូចាស់ៗ និងដុះតាមប្រាំងថ្មនៅភ្នំថ្មកំបោរ
- ⬆️ 0-១២០០ម
- 🌸 ខែមករា-មិថុនា
- ↗️ ធំ-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមខ្ពស់ចាប់ពី ១,២-១,៥ម មានស្លឹកក្រាស់ៗ ផ្កាមានប្រវែង ៤-៦ស.ម
- ❄️ ជាធម្មតាអត់មានក្លិន តែពេលខ្លះក៏មានក្លិន
- 📖 **Couderc, P. 1883**
Wall. ex Lindl. 1833

© C. Jandres 2019

D

កេសរកូល ផ្កាត្រប់

Dendrobium anosmum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃជំនុះដំបូងកម្ពុជសាបៗ
- ⬆️ ០-១៣០០ម
- ✿ ខែកុម្ភៈ-មេសា
- ↗️ ធំ-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមមានប្រវែង១២០ស.ម មាន៨-១០ផ្កាដែល
ដុះចេញពី ថ្នាំងដូចដើមអំពៅ តែគ្មានស្លឹក និង
ផ្កាមានប្រវែង ៥-១០ ស.ម
- ✿ ផ្កា ក្លិនក្រអូបខ្លាំង
- 📖 Lindley 1845

© A. Sreynak, FA 2018

Dendrobium chrysotoxum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើតូចៗនៅលើភ្នំជួរកំបោរ នៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈ្មោះ និងព្រៃស្រោង
- 🏔 ៤០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា បន្ទាប់ពីរដូវប្រាំង
- 📈 មធ្យម
- 👁 កញ្ចប់ផ្កាធំៗ ដែលមានផ្កាអាចរីកបាន២ អាទិត្យ ហើយមានពណ៌លឿង ស្រស់ស្អាត
- ❄ ផ្កា ក្រអូបដូចក្លិនផ្លែម្នាស់ ត្រសក់ស្រូវ និងផ្លែស្វាយ
- 📖 Lindley 1847

© A. Sreynak, FA 2018

D

កេសរកូល ម្លិះកែវក្រអូប

Dendrobium crumenatum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ដីទំនាបនៅព្រៃល្មើៗ
- ⬆️ ០-៥០០ម
- 🌸 ពេញមួយឆ្នាំ
- ↗️ ជំ
- 👁️ ដើមនៅផ្ទះប្រវែង <១ម ដើមវែង មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះលើគល់មានប្រវែង ៨-១២ស.ម ផ្កា រីកក្នុងពេលខ្លី និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ៤-៥ស.ម
- ✳️ ផ្កា ក្លិនក្រអូបដូចម្លិះ
- 📖 Godefroy, A. 1875
- Swartz 1799

© A. Sreynak, FA 2018

Dendrobium cumulatum

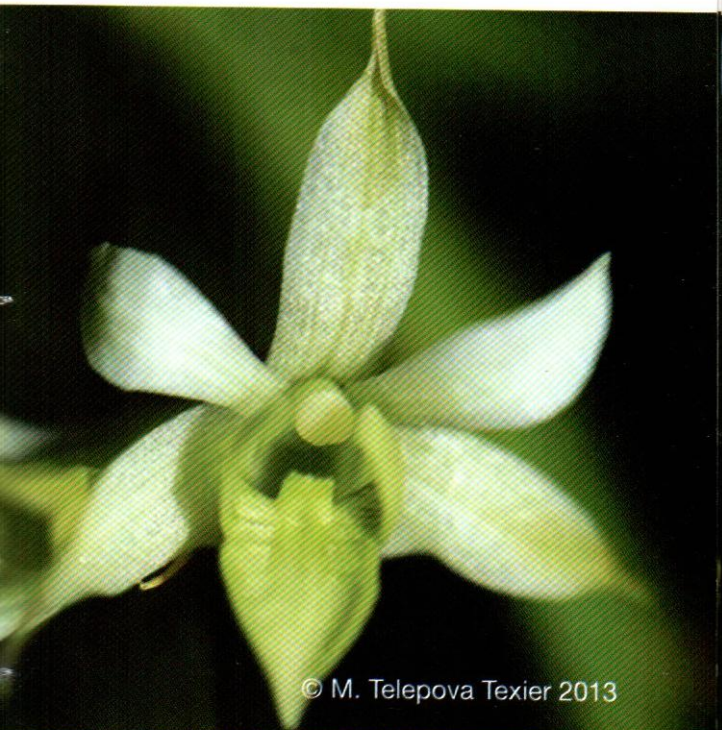
- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្រីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ដើមឈើ និងតាមដងស្ទឹងតូចៗ
- ▲ ៣០០-១៥០០ម
- ✿ ខែកក្កដា-កញ្ញា
- ↗ មធ្យម-ធំ
- 👁 ដើមមានទំហំ៣០-៦០ស.ម មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងបំពង់ ស្លឹកប្រវែង ១០-១២ស.ម មានចំនួន៤-៦ស្លឹក ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង៣-៤ ស.ម
- ✿ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបឆ្ងុយដូចភ្នំនីឡា
- 📖 Lindl. 1855

© C. Jancloes

D**កេសរក្លូល បាយដំណើបថ្លា****Dendrobium cuspidatum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើកូនភ្នំនៅតំបន់ព្រៃស្រោង
- 🏔️ ២០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-តុលា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ដើមខ្លី មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត មានស្លឹក៣-៥ រាងទ្រវែងត្រង់ កញ្ចំផ្កាប្រវែង ២-៣ស.ម និង មាន ៣-៦ ផ្កា ដុះចេញពីមើមស្រទាប់បញ្ឆោត ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,៥ស.ម

📖 **Lindl.1830**

© M. Telepova Texier 2013

Dendrobium delacourii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃល្អៀង
- 🏔️ ២០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- 📏 តូច-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមមានទំហំ ១០ស.ម ស្លឹក៨-១៥x២,៣ ស.ម មួយទងមានដល់ទៅ ២០ផ្កា ដែលមានវិជ្ជមានត្រូវប្រវែង ១,៦-២ស.ម និងមានអណ្តាតបើកធំ
- 📖 Poilane, E. 1939
Guillaumin 1924

© C. Jancloes 2010

D

កេសរកូល មេត្រូទឹកក្រូច

Dendrobium draconis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបនៅតំបន់ព្រៃស្រោង
- ⬆️ ៧០០-១៨០០ម
- ✿ ខែមីនា-មេសា
- ↗️ តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមកម្ពស់១៣-១៥ស.ម មាន៨-៩ ថ្នាំង មានស្រទបគ្របដណ្តប់ដោយរោមខ្មៅស្លឹកដុះបញ្ជិត ឆែកជាឡូប២ ហើយផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ៦,៥-៧,៥ស.ម
- ✳️ ផ្ការីក មិនសូវមានក្លិនទេ
- 📖 Poilane, E. 1928
Rchb.f 1862

© C. Jancloes 2010

កេសរកូល មុជព្រះនាងបីឆ្នូត

Dendrobium ellipsophyllum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបនៅតំបន់ព្រៃល្មោះ និងព្រៃមានដើមឈើចម្រុះ និងព្រៃភ្នំ
- 🏔️ ៣០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា-សីហា-តុលា
- ➡️ មធ្យម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដូចថ្នាំងអំពៅ ៤០-៦០ ស.ម និងមានស្លឹក ១៤-១៨ ដុះស្របទិសគ្នា និងមានផ្កាដុះឈមគ្នាប្រវែង ១,៥-២,៥ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចផ្កាម្លិះ និងក្លិនវ៉ាន់នីឡា
- 📖 Thorel, C. 1866
- T. Tang & F.T. Wang 1951

© J. Holden 2011

D**កេសរកូល បីសន្លឹក****Dendrobium farmeri**

- ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយាល់
- ដុះលើដីព្រៃជ្រុះស្លឹក ឬព្រៃមានជាំទឹកភ្លៀង
ដែលមានផ្ទៃស្រអាប់ពេញ១ ឆ្នាំ
- 0-១០០០ម
- ខែកុម្ភៈ-ឧសភា
- ធំ-ធំខ្លាំង
- មានកញ្ចប់ផ្កាវែងពី ១៥-២០ស.ម និងមាន៤០
ផ្កាប្រវែង ៣ ស.ម ផ្ការីកបាន១ សប្តាហ៍
- Paxton 1849

© A. Sreynak 2018

Dendrobium gibsonii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្យូត លីតូហ្វ្យូត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើគល់ឈើនៅព្រៃបើកចំហ និងលើច្រាំងថ្ម កំបោរមានស្នែដុះច្រើន
- 🏔 ៦០០-១០០០ម
- 🌸 ខែមេសា
- 📏 ធំ
- 👁 ដើមប្រវែង ៣៥-១០០ស.ម ស្លឹក ១០ ១៥x២,៥ -៣,៥ស.ម ត្របកផ្កាប្រវែង១៤-១៦x៩-១១ម.ម និងស្រទាប់ផ្កា ១៤-១៦x៨-៩ម.ម អណ្តាតផ្កា បើកជុំតិចៗ
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Paxton 1838

© A. Sreynak, FA 2018

D

កេសរកូល បក្សីសក្រអូប

Dendrobium heterocarpum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបនៅព្រៃស្រោង និងដីទំនាបព្រៃភ្នំ
- ⬆️ ១០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា មេសា-សីហា ធ្នូ-កុម្ភៈ
- ↗️ តូច-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមមានថ្នាំងច្រើន ដុះឈរត្រង់ រាងស្មើស៊ីឡាំង ពណ៌លឿងពេលចាស់ហើយជ្រុះស្លឹក កញ្ចក់មានថ្នាំងដុះចេញចំហៀងនៃដើម និងផ្កាប្រវែង ៦ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបខ្លាំងនៅពេលថ្ងៃ
- 📖 Wall. ex Lindl. 1830

© A. Schuiteman 2019

Dendrobium indivisum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបព្រៃល្មោះស្នួតវាលស្មៅ នៅតំបន់ព្រៃល្មោះ
- 🏔️ ១០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែមីនា-កក្កដា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមមានកម្ពស់ប្រវែង ១៥-៣០ស.ម មានស្លឹកដុះតម្រៀបជាន់លើគ្នា ពីគែមម្ខាងទៅគែមម្ខាងហើយនៅក្រៅមានផ្កាតែ១ រាងដូចកង្ការប្រវែង ០,៣-០,៩ស.ម
- 📖 (Blume) Miq. 1859

© C. Jancloes 2015

D**កេសរកូល មេត្រូអណ្ណាតព្រែក****Dendrobium infundibulum**

- 🌱 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃក្រាស់ មានពពក និងសំណើម
- 📏 ២០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមករា-មេសា (ចេញផ្កាច្រើនដងក្នុង១ឆ្នាំ)
- 📍 មធ្យម
- 👁️ ដើមមួយមានស្លឹកចំនួន១០ មានស្រទបគ្របដណ្តប់ដោយរោមខ្មៅមាន២ និងផ្កាប្រវែង<១០ស.ម
- 📖 Lindl. 1859

© J. Holden 2011

Dendrobium intricatum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ឈើនៅតំបន់ត្រជាក់មានព្រៃពពក ច្រើន និងក្បែរស្ទឹង
- ⬆️ ៣០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-កញ្ញា
- ↗️ មធ្យម
- 👁️ ដើមរាងសំប៉ែតនៅផ្តុំគ្នា ជម្រុះស្លឹកចាស់ចោល ៥-៧សន្លឹក កញ្ចប់ផ្កាខ្លីមាន២-៥ផ្កា ដែលផ្កាមាន ប្រវែង ២-៣ស.ម ដុះចេញពីដើមគ្មានស្លឹក
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- 📖 Pierre, L. 1874
Gagnep. 1930

© R. Overtoom 2018

D

កេសរកូល អង្ករជុំលឿងមាស

Dendrobium jenkinsii

- 🌿 ពពួកអេពិហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបើកចំហ និងព្រៃបៃតងសំណើម
- 📏 ៧០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា
- 📈 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតប្រវែង ១-២,៥ ស.ម និងមាន ជ្រុងស្រួច៤ ស្លឹក១ នៅចុងប្រវែង១-៣x០,៥-០,៨ ស.ម ផ្កាចំនួន១-៣ និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ៤ ស.ម
- 🌸 ផ្កា ក្លិនក្រអូបដូចទឹកឃ្មុំ(ក្លិនក្រអូបស្រាលពេលថ្ងៃ)
- 📖 Wallich ex Lindley 1839

© M. Sar 2012

Dendrobium kentrophyllum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមវាលភក់ កូនភ្នំ និងតំបន់ទីខ្ពស់ និងដីទំនាបព្រៃភ្នំ
- ⬆️ ៦០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមត្រង់បត់ទៅបត់មកធ្លាក់ស្រយាកស្លឹកស្រួចរាងកោងមានតែ១ ផ្កាប្រវែង<១ ស.ម
- 📖 Hook.f. 1890

© C. Jancloes 2014

D

កេសរកូល ក្បាលសេះស

Dendrobium kontumense

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាប និងព្រៃស្រោង
- 🏔️ ៧០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មេសា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមមានប្រវែង១៣-១៥ស.ម រាងស៊ីឡាំងតូច ដើមមើលទៅរីកធំ ដោយសារមានស្រទាប់រុំពី ក្រៅដែលសំបូរដោយរោមពណ៌ខ្មៅ ស្លឹកបញ្ឆិត និងមានឆែកឡប២ ផ្កាមានប្រវែង៦-៧ស.ម
- 📖 Gagnep.1932

© C. Jancloes 2014

Dendrobium lagarum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបើកចំហមានដើមឈើជ្រុះស្លឹក
- 🏔 ៣០០-៦០០ម
- 🌸 ខែធុ-កុម្ភៈ
- 📍 មធ្យម
- 👁 ដើមរាងមូលទ្រវែង គ្មានស្លឹក តែបើស្លឹករាងមូល ដូចមូលចំនួន៤-៦ ឃ្លាតពីគ្នា កញ្ចប់ផ្កាមានតែ១ ហើយមាន១-៤ផ្កា រីកធំកំប៉ាង<២ស.ម
- 📖 Seidenf. 1985

© C. Jancloes 2018

D

កេសក្បាល បាយសីព្រះ

Dendrobium leonis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្រីត លីតូហ្វ្រីត និងសរុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាប និងដុះលើដើមឈើតាមប្រាំងថ្ម នៅព្រៃបៃតងសើម
- 🏔️ 0-១១០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា សីហា តុលា ធ្នូ
- 📏 តូចៗ-តូច
- 👁️ ដើមរាងសំប៉ែតមានទំហំ ៥-៨ស.ម ដើមរាងសំប៉ែត មានស្លឹករាងត្រីកោណដុះចេញពីដើមតម្រៀបត្រួតគ្នា ផ្កាចេញពីខាងចុងដើមប្រវែង ១-១,៣ ស.ម
- 📖 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបឆ្ងុយ
- 📖 Thorel, C. 1866

© A. Sreynak 2018

Dendrobium lomatochilum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃភ្នំ និងតំបន់ឆ្នេរ
- 🏔️ ៥០០-១០០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- ↕️ តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមប៉ោងធំ (ហើម) ទំហំ ៤០-៦០ស.ម ស្លឹកស្រួចតូចៗដូចម្តុល កញ្ចុំផ្កាមានតែ១ ផ្កាប្រវែង ២ស.ម
- 📖 Seidenf. 1981

© A. Schuiteman 2019

D**កេសរកូល ម្តុដជើងវែង****Dendrobium macrostachyum**

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតាមចម្ការដីទំនាបវាល នៅតំបន់ភ្នំមាន ព្រៃជ្រុះស្លឹក និងវាលស្មៅ
- 🏔 ៦០០ម
- 🌸 ខែឧសភា
- ↗ តូច-មធ្យម
- 👁 ដើមមានស្រទាប់បញ្ឆោតរុំការពារ ស្លឹកមានរាង មូលទ្រវែង ដើមជម្រុះស្លឹកអស់ ទើបចេញផ្កា កញ្ចុំផ្កាខ្លីមាន ២-៣ ផ្កា និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ២,៥ x ៣ស.ម
- 📖 Lindl. 1830

© C. Jancloes 2010

Dendrobium oligophyllum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្រីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីព្រៃទំនាប និងតំបន់ព្រៃភ្នំ
- 🏔 ៦០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-វិច្ឆិកា
- 📏 តូចៗ
- 👁 ដើមរាងស៊ីឡាំងកម្ពស់ ៨-១០ស.ម ស្លឹកដុះជា ២ជួរ ២-៨ស្លឹកឆែកជាឡប២ និងមានផ្កាប្រវែង ១,៥-២ស.ម
- 📖 Gagnep.1950

© C. Jancloes 2014

D

កេសរកូល ភ្នកដំរីតូច

Dendrobium pachyglossum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ភ្នំ ឬដីទំនាបព្រៃស្រោងសើម និងដីព្រៃស្រស់
- 🏔️ ១៦៩-១២០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-តុលា
- 📏 តូច-ធំ
- 👁️ កញ្ចំផ្កាមាន ១-២ផ្កាដុះចេញពីចំណុចកណ្តាលនៃចង្កោមស្លឹក ហើយផ្កាអាចប្រែប្រួលពណ៌ និងមានប្រវែង១-១,៥ស.ម។
- 📖 Parish & Rchb. f. 1874

© C. Jancloes 2011

Dendrobium pachyphyllum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើមែកឈើធំៗ និងគល់ឈើនៅតាម
ឆ្នេរសមុទ្រ និងក្នុងព្រៃបៃតង
- 🏔 0-៨០០ម
- 🌸 ខែសីហា-កញ្ញា
- 📏 តូចៗ
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះនៅជាប់ៗគ្នា និងដុះ
ចេញស្លឹក២ ហើយមានទងផ្កាខ្លី ដែលមាន
ផ្កាប្រវែង>១ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (O. Ktze) Bakh. f. 1963

© C. Jancloes 2014

D

កេសកូល ផ្កាត្រប់ពណ៌ឈូក

Dendrobium parishii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះនៅដីទំនាបតាមតំបន់ព្រៃបៃតងជ្រុះស្លឹក និង ដុះលើថ្មមានស្នែ
- 🏔 ២០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- 📈 មធ្យម
- 👁 ដើមប្រវែង ៣០-៦០ស.ម ជម្រុះស្លឹកអស់ និង ស្លឹកមានប្រវែង ៤x២ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានច្រើន ចំនួន ១-៣ និងមានប្រវែង>៥-៧ស.ម
- ✳ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Rchb.f. 1863

© C. Jancloes 2018

កេសរកូល ផ្កាចន្ទឆ្លុតក្រហម

Dendrobium plicatile

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមបណ្តោយដងស្លឹង និងដីទំនាបព្រៃបៃតង និងព្រៃពាក់កណ្តាលជ្រុះស្លឹក
- 📏 ២០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែមេសា-កញ្ញា
- 📏 ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមវែងរឹងមាំ មានភ្លៀងច្រើន និងមែកដុះដូចជាមើមស្រទាប់បញ្ឆោតណែន ស្លឹករាងដូចអេលីប ទ្រវែងស្រួចចុង ផ្កាពណ៌លឿងរីកមានរយៈពេលខ្លី និងផ្កានីមួយៗប្រវែង < ២ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Lindl. 1840.

© A. Sreynak, FA 2019

D

កេសរកូល ព្រិលសក្រអូប

Dendrobium polyanthum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើនៅព្រៃវាល
- 🏔️ ៧០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមីនា
- 📏 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតធ្លាក់ស្រយាកមានពណ៌ស ឆ្លុតស្វាយប្រវែង១៥-៣០ស.ម មានស្លឹក៦ តែ ជម្រុះស្លឹក កញ្ចុំផ្កា១,២៥ ស.ម ដុះចេញពីថ្នាំង និងដើមហើយមានផ្កាតែ១ ប្រវែង ៣-៥ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Wall. ex Lindl. 1830

© A. Sreynak, FA 2018

Dendrobium reflexitepalum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃទិវាលទំនាប និងដុះនៅលើភ្នំ
- 📏 ២០០-១០០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-ឧសភា
- 📍 មធ្យម
- 👁️ មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះត្រង់ទៅលើ ស្លឹក
ដុះច្រើននៅផ្នែកខាងក្រោម និងគ្មានស្លឹកនៅ
ខាងចុង កញ្ចប់ផ្កាខ្លីមានផ្កាតែ១ ប្រវែង < ៧ម.ម
- 📖 J.J.Sm. 1921

© N. Sikhoeun, FA 2018

D

កេសរកូល ហ្វុងបក្សីជំពុះក្រហម

Dendrobium secundum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្លីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃល្អោះ ដីព្រៃទំនាបស្មុត និងវាលស្មៅ តាមកូនភ្នំ
- 🏔️ ០-៧០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📏 មធ្យម-ធំ
- 👁️ ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ ជាកេសរកូលដើមវែង < ៨០ ស.ម កញ្ចប់ផ្កាក្រាស់ ផ្កាភ្លឺចាំងច្រើនដុះត្រង់ តម្រៀបជាជួរ ដើមវែងប្រហែល ៨០ស.ម មាន ស្រទាប់ពណ៌ប្រាក់ស្រោមព័ន្ធជុំវិញដើម កញ្ចប់ផ្កា ច្រើនដុះតម្រៀបជាជួរ និងផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ០,៦x១,៨ ស.ម

📖 Poilane, E. 1928

© C. Jancloes 2015

Dendrobium subulatum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅទីវាលទំនេរ និងដុះលើដើមឈើវាលភក់ និងប្រាំងថ្ម
- ⬆️ ៥០-១៦០០ម
- 🌸 ខែមីនា-សីហា
- ↙ តូចៗ
- 👁️ ដើមរលីធ្លាក់ស្រយាក វារចុះឡើងមានស្លឹកមូល ស្រួចទ្រវែងតូចៗ មានអុជៗពណ៌ក្រហមត្នោត ស្លឹកមានប្រវែង ៥-១៥ស.ម កញ្ចុំផ្កាមាន១-៣ និងមានប្រវែង <១ស.ម
- 📖 (Blume) Lindl. 1830

© C .Jancloes 2016

D

កេសរកូល ផ្កាយចំនួនល្បឿង

Dendrobium trigonopus

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ្យូត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ឈើនៅតំបន់ព្រៃ
- 🏔 ៣០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📏 តូច
- 👁 ដើមប្រវែង ៥-១១ស.ម មាន ៣-៥ថ្នាំង និងស្លឹកស្រួចមានចំនួន៣-៤ ប្រវែង៨-៩,៥x១,៥-២,៥ ស.ម កញ្ចប់ផ្កា១-២ ហើយមានផ្កាចំនួន២ និងមានប្រវែង <៣ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Rchb. f. 1887

© M. Telepova-TeXier 2013

Dendrobium unicum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃស្រោង ដីទំនាបនៅព្រៃល្បោះស្នួត និងវាលស្មៅ
- 🏔️ ៨០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-ឧសភា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ដើមតូច មានស្លឹក២-៣ ដើមស្រដៀងថ្នាំងអំពៅ ជ្រុះស្លឹកអស់ពេលដើមចេញផ្កា ហើយផ្កាមាន៤ ដែលផ្កានីមួយៗប្រវែង ៣-៤ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចផ្លែបោះប៉េស ឬផ្លែក្រូច
- 📖 Seidenf. 1970

© C. Jancloes 2014

D**កេសរកូល បក្សីរោមព្រិល****Dendrobium venustum**

- ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះលើដីព្រៃទំនាប និងលើផ្ទាំងថ្មទេរ
- ៣០០-៥០០ម
- ខែកក្កដា-តុលា
- មធ្យម
- ដើមកម្ពស់ ២០-៣៥ ស.ម ស្លឹកចំនួន ៧ដុះចេញពីគល់ធ្លាក់ស្រយាក កញ្ចុំផ្កាមានប្រវែង១៥-៣០ ស.ម ផ្កាមានចំនួន ៥-២ ផ្កាប្រវែង ២,៥-៣ ស.ម អណ្តាតផ្កាបិទនៅជុំវិញកូឡូន
- Poilane, E. 1928
- Teijsm. & Binn. 1864

Dendrolirium lasiopetalum

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើដីទំនាបព្រៃបៃតង ដីគ្មានជីជាតិ និងមាន ពន្លឺខ្លាំង
- 🏔 ៥០-១៥០០ម
ខែមករា-មិថុនា
- 🌸 តូច
- 📏 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានស្រទាប់ស្រោប ៣-៧,៥ x ១,៥-៣,៥ ស.ម ស្លឹកមានប្រវែង១២-៣០ x ១,៥-៥ ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១០-២០ស.ម ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ៣ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប (musc)
- 📖 (Willd.) S.C.Chen & J.J.Wood 2009

© C. Jancloes 2015

D

កេសរកូល ចន្ទក្រហមក្រអូប

Diploprora championii

- 🌱 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើគល់ឈើ ឬផ្ទាំងថ្មតាមជ្រលងភ្នំ
- 🏔️ ២០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មេសា-ឧសភា
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ដើមមានមែកធ្លាក់ស្រយាកចេញមកក្រៅ ស្លឹក រាងទ្រវែង រម្មលរួមតូចនៅគល់នឹងចុង ហើយ បែរមុខទិសដូចគ្នា កញ្ជុំផ្កាប្រវែង៤-៥ស.ម មាន ផ្កា៣-៥ ផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,៥ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (Lindl.) Hook.f. 1890

© A. Sreynak, FA 2018

Dipodium paludosum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ទំនាបវាលស្មៅ សំបូរជីវិត និងមានដុះជាមួយរុក្ខជាតិបំពង់ប្រឡោម
- ⬆️ ៩០០ម
- 🌸 ខែមីនា-វិច្ឆិកា (ផ្ការីកគ្រប់ពេលវេលា)
- ↗️ មធ្យម-ធំ
- 👁️ ដើមលូតវែង និងមានប្លុកនៅគល់ធំៗ និងស្លឹករាងមូលទ្រវែងតម្រៀបជាន់គ្នា កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ៤០ ស.ម មានផ្កាចំនួន១០ ផ្កានីមួយៗប្រវែង ៤ ស.ម
- 📖 Regnier, A. 1883
(Griff.) Rchb. f. 1862

© C. Jancloes 2015

E

កេសរកូល កក់ថ្ម

Eria scabrilinguis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃបៃតង និងព្រៃជម្រុះស្លឹក
- ⬆️ ៨០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-វិច្ឆិកា
- 📏 តូចៗ-តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងទ្រវែងចន្លោះពីគ្នា១-២ ស.ម ស្លឹកមានគល់រាងធំចុងរួមស្រួច ២-៣ ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានស្លឹកប្រវែង ៦-២២ ស.ម ផ្កាមានចំនួន ៦-៣០ ផ្កាមានស្រទាប់បញ្ឆោត និងផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ១,៥ស.ម
- 📖 Lindl. 1858

© A. Schuiteman 2019

Erythroides blumei

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃនៃទីវាលទំនាបសំបូរដីខ្សាច់ និងជាព្រៃឫស្សី
- 🏔 ៤០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-ឧសភា
- 📈 មធ្យម
- 👁 ដើមត្រង់ទៅលើមានស្លឹកធំគល់ប្រវែង ៧-១២ ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ២០ ស.ម ផ្កានីមួយៗប្រវែង ១ស.ម
- 📖 (Lindl.) Schltr. 1905

© A. Sreynak, FA 2018

E

កេសរក្នុង សំពៅបៃតង

Eulophia andamanensis

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើស្មៅដីសើម មានគម្លាតថ្មនៅលើកំពូលភ្នំ ៧០០ម
- 🌿 ខែមីនា-ឧសភា
- 🌿 មធ្យម
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតភ្លឺចាំងមានប្រវែង១០ស.ម និងមានសន្លឹកចំនួន ៥ ប្រវែង ១ x ៣០ ស.ម កញ្ចប់ប្រវែង ៣០-៤០ ស.ម មានផ្កាចំនួន ១០-១៥ និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ២,៥-៣ ស.ម

📖 **Regnier, A. 1883**
Rchb.f. 1872

© C. Jancloes 2011

Eulophia bracteosa

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះនៅតាមវាលស្មៅមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់
- 📏 ៤០០-៦០០ម
- 🌸 ខែមេសា-កក្កដា
- 📏 មធ្យម-ធំ
- 👁️ ដើមខ្ពស់មានប្រវែង ៤៥-៨០ស.ម ស្លឹកមាន ១-៣សន្លឹក ប្រវែង២,៥-៧,៥x៥០ស.មមាន ចំនួន ៨-១៦ផ្កា មានត្របកផ្កាប្រវែង ៤x០,៩ ស.ម និងមានថ្នក់ទឹកដមផ្កាប្រវែង ៥ ស.ម
- 📖 Lindl. 1833

© C. Jancloes 2013

E

កេសរក្លូល កន្លង់លឿង

Eulophia flava

- ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃល្មោះបៃតង ដុះតាមវាលស្រែ និងដីស្នួត
- ៤០០-១៥០០ម
- ខែមេសា-កក្កដា
- ធំ-ធំខ្លាំង
- មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានថ្នាំងច្រើន មានស្លឹក២ដុះចេញពីគល់បន្ទាប់ពីផ្ការីក កញ្ចុំផ្កាវែងប្រវែង ៦០-៩៥ ស.ម និងមានផ្កាពណ៌លឿងខ្លីស្រស់ប្រវែង ៦ ស.ម
- (Lindl.) Hook.f. 1890

© N. Sikhoeun, FA 2018

កេសរកូល ពីងពាងអណ្តាតឈូក

Eulophia graminea

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះនៅកន្លែងមានស្មៅច្រើនម្លប់ និងមានពន្លឺតាមព្រៃបើកចំហ
- 📏 ០-១២០០ម
- 🌸 កុម្មៈ-មិថុនា
- 📍 តូច-ធំ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតធំ ពាក់កណ្តាលកប់ក្នុងដី ដើមមានស្លឹក ឬកញ្ចុំផ្កា១មានស្លឹកប្រវែង១,៥ x ៣០ស.ម។ កញ្ចុំផ្កាមានប្រវែង ៦០ស.ម និងផ្កានីមួយៗប្រវែង១,៥ ស.ម
- 📖 **Lindl. 1833**

© C. Jancloes 2016

E

កេសរកូល អង្ការបុស្សពណ៌ត្នោត

Eulophia macrobulbon

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្មៅប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅដីស្ងួតពេលរដូវប្រាំង និងដីដាំដំណាំ
- 🏔 ៧០០ម
- 🌼 មករា-មេសា
- 📈 មធ្យម-ធំ
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានរាងជាបំពង់ធំ ស្លឹកឆ្នួតវែងៗ ប្រវែង៦០ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានប្រវែង៦០-៨០ស.ម មានផ្កាច្រើន១២-២០ផ្កា ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ៣-៣,៣ស.ម

📖 Poilane, E. 1928
 Parish & Rchb. f. 1874

© A. Sreynak, FA 2017

Eulophia nuda

🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់

🌿 ដុះនៅវាលស្មៅ និងដីវាលទំនេរ

📏 ២០០-៩០០ម

🌸 មីនា-ឧសភា

📍 ធំ

👁️ ជារុក្ខជាតិស្វ័យជីព មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត រាងមូលកប់ក្នុងដី ស្លឹកវែងមានប្រវែង៣០-៤០ ស.មមានចំនួន៣-៤ ស្លឹកមានទងស្លឹក កញ្ចុំផ្កា ប្រវែង ៣០-១០០ស.ម ផ្កាមានចំនួន ២-២០ ដែលមានប្រវែង ២,៥-៣ ស.ម និងពណ៌ផ្កា ផ្លេកៗប្រៃពណ៌បាន

📖 **Lindl. 1833 / Pierre L. 1870**

© N. Sikhoeun, FA 2018

G

កេសរកូល ផ្កាយលឿងអុជក្រហម

Gastrochilus obliquus

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃក្រាស់ និងព្រៃបៃតងស្ងួត
- 📏 ៨០០-១៤០០ម
- 🌸 ខែតុលា-វិច្ឆិកា
- 📍 តូចៗ
- 👁️ ត្តូដើមរឹងតែខ្លី ប្រវែង១-២ស.ម មានស្លឹក៣-៥ សន្លឹក ប្រវែង៨-២០ស.ម×១,៧-៦ស.ម កញ្ចំ ផ្កាមាន ១-៤ មាន៥-៨ផ្កា ទងផ្កាប្រវែង១២ ស.ម ផ្កានីមួយៗប្រវែង ២,៥ស.ម
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- 📖 (Lindl.) Kuntze 1891

© A. Schuiteman 2019

កេសរក្ខល កញ្ចុំផ្កាចាន់

G

Geodorum siamense

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះនៅតំបន់សំណើមមានស្នែដុះចម្រុះ និងព្រៃស្រស់មានគម្របម្លប់ ព្រៃមានដើមឈើដុះលើថ្ម
- ▲ ២០០-៩០០ម
- 🌸 មីនា-ឧសភា
- ↗ តូច
- 👁 ដើមមានកម្ពស់ ១៥-២៥ស.ម មានស្លឹក ២-៣ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១៥-២០ស.ម ផ្កាប្រវែង២ស.ម

📖 **Pierre L. 1870**

Rolfe ex Downie 1925

© C. Jancloes 2010

G

កេសរកូល កញ្ចំផ្កាស្វាយ

Geodorum terrestre

- ពពួកដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះនៅតំបន់ព្រៃសំណើមនៅស្រទាប់ក្រោម តែស្មុតពេលរដូវប្រាំង នៅដីព្រៃល្មោះ
- ០-១០០០ម
- ខែឧសភា-កក្កដា
- តូច
- មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះក្នុងដី ដើមតូចកប់ក្នុងដី ហើយខ្ពស់ មានស្លឹក៤-៦ កញ្ចំផ្កាប្រវែង១៥-២០ ស.ម មានផ្កា១២ ប្រវែង ២,៥ស.ម អណ្តាតផ្កា រាងដូចទូកមានតែមចុះក្រោម
- ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- (L.) Garay 1997

© C. Jancloes 2010

Grammatophyllum speciosum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះតំបន់មានរយៈកម្ពស់ខ្ពស់តាមព្រៃកោងកាង នៅជីព្រៃវាលទំនាបតាមក្បែរស្ទឹង និងទន្លេ
- 📏 0-១២០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា (ច្រើនឆ្នាំទើបចេញផ្កា)
- 📏 ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមថ្នាំងង ស្រដៀងដើមអំពៅប្រវែង ៣ម និងមាន ស្លឹកច្រើន ប្រវែង ៧៥ ស.ម កញ្ចុំផ្កា >២ម (ផ្កាធំៗ មានរូបរាងដូចស្បែកខ្លា) ប្រើពេលយូរណាស់ទើប ចេញផ្កាម្តង) ផ្កាមានច្រើន ៨០-១០០ ផ្កានីមួយៗ ប្រវែង៥ស.ម ប្រើពេលច្រើនឆ្នាំទើបចេញផ្កាម្តង
- 📖 **Blume 1825**

© C. Ryan 2019 (ex. Borneo)

G

កេសរកូល ធ្នាក់ទឹក

Grosourdya appendiculata

- ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- ដុះលើមែកឈើដួលនៅជិតកំមានស្ពៃដុះច្រើន
៤០០-៥០០ម
- ខែមេសា-ឧសភា
- តូចៗ
- ត្រូវដើមខ្លី ស្លឹកមានចំនួន៥-៨សន្លឹកតម្រៀបជា
- ពីរជួរ កញ្ជ័រផ្កាប្រវែង៤ស.ម ផ្កាមាន៥ រីកបាន
តែ១ថ្ងៃ ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង<១,៥ស.ម
- (Blume) Rchb.f. 1868

© A. Sreynak, FA 2018

កេសរក្លូល ស្រមោល

Habenaria dentata

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះនៅវាលស្មៅស្រឡះ ក្នុងព្រៃល្អោះតំបន់ដីទំនាប
- 🏔 ៦០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែសីហា-វិច្ឆិកា
- ↗ មធ្យម-ធំ
- 👁 ដើមមានស្លឹករាងអេលីបទ្រវែង កញ្ចំផ្កាប្រវែង០-៦០ស.ម និងមានផ្កាចំនួន១៥ ប្រវែងផ្កានីមួយៗ ៣-៤ ស.ម
- 📖 Poilane, E. 1927
(Sw.) Schlechter 1919

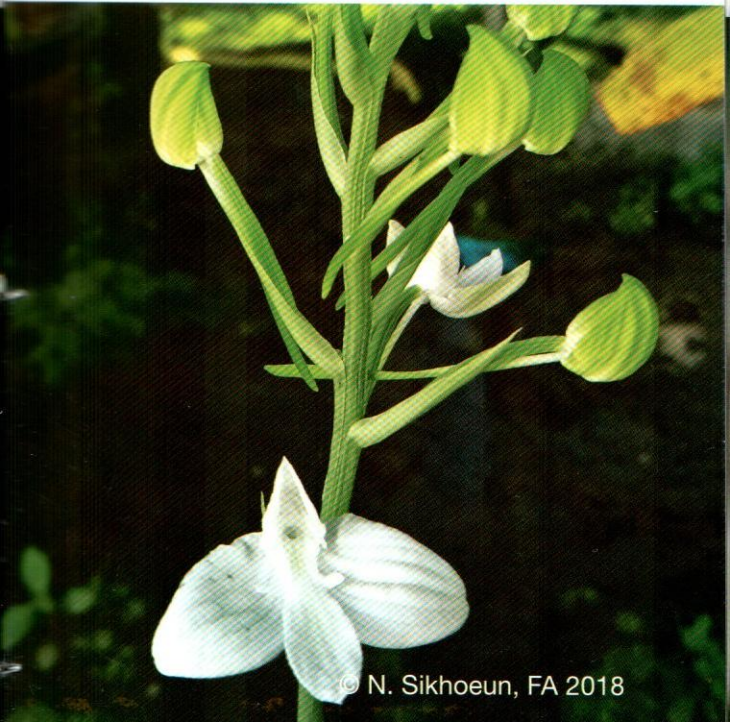

© N. Sikhoenun, FA 2017

H**កេសរកូល ថ្លើមថ្មប្រាក់****Habenaria lindleyana**

- ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះលើដីមានសំណើម នៅតាមតំបន់ឆ្នេរ និងព្រៃភ្នំក្បែរស្ទឹង
- ០-៣០០ម
- ឆ្នូ
- តូច-មធ្យម
- កញ្ចំស្លឹកតម្រៀបគ្នាជារង្វង់ មានស្លឹក៣-៦ មានស្រទាប់បញ្ឆោតចំនួន ៤-១២ កញ្ចំផ្កា ប្រវែង៥០ស.ម និងមានផ្កា ២-២៥ ប្រវែង ៤ស.ម
- **Steud. 1841**

© N. Sikhoeun, FA 2018

Habenaria rhodocheila

- 🌿 ពពួកដុះលើថ្ម និងស្មៅប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើថ្មមានស្នែនៅក្បែរទឹកក្នុងព្រៃល្មោះ ឬព្រៃស្រស់ ឬព្រៃឫស្សី
- ▲ ២០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា កញ្ញា-វិច្ឆិកា
- ↗ តូច
- 👁 ដើមមានស្លឹកខាងក្រោម១-២ ខាងលើមានស្លឹក ៣-៤ សន្លឹក និងមានផ្កាជាចង្កោមចំនួន ១០ តម្រៀបជាចង្កោមប្រវែង៦០ ស.ម ពណ៌ខុសគ្នា
- 📖 Harmand, F.J. 1873
- Hance 1866

© D. Song 2018

H

កេសរក្ខុល សក់សេះ

Habenaria rostelifera

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមគែមវាលស្រែនៅតំបន់ដីទំនាប វាលស្មៅចំណោត និងវាលព្រៃល្អៗ
- ▲ ២០០ម
- 🌸 ខែសីហា
- 📏 មធ្យម
- 👁️ មានស្លឹក ២-៤ ដុះឆ្លាស់គ្នាហើយនៅខាងលើ មានស្នប់ស្លឹកចំនួន ៥-១១ មានរោមកញ្ជុំផ្កាត្រង់ប្រវែង១៦-៥០ស.ម និងមានផ្កាចំនួន ៥-១៧ ប្រវែង៥ស.ម ដែលមានអ័ក្សស្លឹករួម ៥ស.ម
- 📖 Godefroy, A. 1875
- Rchb.f. 1878

© D. Song 2018

Liparis atrosanguinea

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើដីទំនាប និងព្រៃភ្នំ
- 🏔 ៨០០-១២០០ម
- 🌸 ខែមេសា
- 📏 មធ្យម
- 👁 ដើមនៅជាប់ៗគ្នា ស្លឹករាងត្រីកោណដុះចេញពីគល់ដើមចំនួន ៣-៤ កញ្ចប់ប្រវែង ៤០ស.ម គម្ពាតផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ២ស.ម
- 📖 Pierre, L. 1874
Ridl. 1870

© A. Sreynak, FA 2018

L

កេសរកូល ស្លាបកំភេន

Liparis cespitosa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមមែកឈើនៅក្នុងព្រៃសើមៗ ដែលគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃបៃតងនៅលើភ្នំ
- 🏔 ៨០០-១១០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា
- 📏 តូច
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះជាប់ៗគ្នា មានស្លឹក១អ័ក្សស្លឹកវែងប្រវែង ២២,៥សស.ម មានផ្កាដុះបញ្ឆោត < ១៥ផ្កា និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ១ស.ម
- 📖 (Lamarck) Lindley 1825

© N. Sikhoeun, FA 2018

Liparis gibbosa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើ និងតាមប្រាំថ្មចោតនៅព្រៃភ្នំ
- 🏔️ ២០០-៩០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-តុលា
- 📏 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតតូចណែន ស្លឹក១ត្រង់វែង ចុងស្រួចតូច កញ្ចុំផ្កាតម្រៀបត្រួតជាន់គ្នារាង សំបែត ប្រវែង៣០ស.ម និងផ្ការីក ១-២ ប្រវែង ១ស.ម
- 📖 **Finet 1908**

© A. Sreynak, FA 2017

L

កេសរកូល ហង្សចម្រុះពណ៌

Ludisia discolor

- ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះតាមប្រាំងថ្មចោត និងតាមជ្រលងភ្នំនៅព្រៃជ្រុះស្លឹក
- ៩០០-១៣០០
- កុម្មៈ-មេសា
- តូច
- ដើមឈរត្រង់ទៅលើកម្ពស់ ១០-២៥ស.ម មានស្លឹក ៣-៥ ពណ៌បៃតងចាស់ដែលមានឆ្នុតសសៃនាំពណ៌ ក្រហមប្រាក់ចំនួន ៥ស្លឹក ប្រវែង ៣-៧x១,៧ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានស្រទាប់បញ្ឆោត ២-៣ មានអ័ក្សស្លឹក ប្រវែង ៣-៨ស.ម ផ្កានីមួយៗប្រវែង <១,៥ស.ម
- ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- (Ker Gawl.) Blume 1859

© A. Sreynak, FA 2018

Luisia filiformis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ព្រៃសើម និងព្រៃស្ងួត
- 📏 ១០០-៦០០ម
- 🌸 ខែមីនា-ឧសភា
- 📏 តូច
- 👁️ ដើមកោង មានស្លឹកតូចមូលទ្រវែងប្រវែង >៨ស.ម ផ្ការីកប្រវែង ១,២៥ស.ម មានស្រទាប់បញ្ឆោតពណ៌ត្នោតក្រមៅខ្លី តម្រៀបត្រួតស៊ីគ្នា នៅពាក់កណ្តាលថ្នាំង
- 📖 Ker Gawl.) Blume 1859

© C. Jancloes 2008

កេសរកូល ទីទុយក្រុហម

Luisia morsei

- ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃល្មោះ និងលើដើមឈើ
- ៤០-៩០០ម
- ច្រើនដងក្នុង១ឆ្នាំ
- តូច
- ដើមរឹងមាំ ថ្នាំងៗ ស្លឹកមូលស្រួចឆ្លាស់គ្នាមានផ្កាតូចៗចំនួន៣-១០ និងផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ២ស.ម ចេញពីគល់ដើមប្រវែង ៤ ស.ម
- Rolfe 1903

Luisia psyche

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបព្រៃល្មោះ
- 🏔️ ៤០០-១១០០ម
- 🌸 ខែមេសា-កក្កដា
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមលូតវែងរឹងមាំ ស្លឹកមូលស្រួចដុះឆ្លាស់វិល ជុំវិញដើម កញ្ចុំផ្កាតូចៗប្រវែង ១-២ស.ម និង មានផ្កាចំនួន១-២ ប្រវែង១,៣ស.ម
- 📖 Rchb.f. 1863

© A. Sreynak, FA 2018

L

កេសរកូល ទីទុយអណ្ណាតក្រហម

Luisia zollingeri

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតាមកូនភ្នំថ្មកំបោរ ព្រៃបៃតងសើមក្បែរស្ទឹង
- 📏 0-១០០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មេសា
- ↗ មធ្យម-ធំ
- 👁 ដើមធ្លាក់ស្រយាក ស្លឹកមូលស្រួចវែង កញ្ចុំផ្កាប្រវែង១ស.ម មានផ្កា ច្រើនប្រវែង ០,៨ ស.ម
- 📖 Rchb.f. 1863

© C.Jancloes 2014

Macropodanthus alatus

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃវាលទំនាប និងលើភ្នំ
- 📏 ១៣០០-១៤០០ម
- 🌸 ខែមេសា-សីហា
- 📍 តូច
- 👁️ ស្លឹកស្រួចចុងបែកជាឡប២ បន្លោះថ្នាំងនៃដើមប្រវែង ១០ម.ម ស្លឹកក្រាស់ទំហំ ២,៥ x ១,៥ ស.ម ផ្កានីមួយៗប្រវែង ២,៥ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- 📖 (Holtum) Seidenf. & Garay 1988

© C. Jancloes 2018

ធាតុសក្ខីស្ថិតិល្បឿង

Micropera thailandica

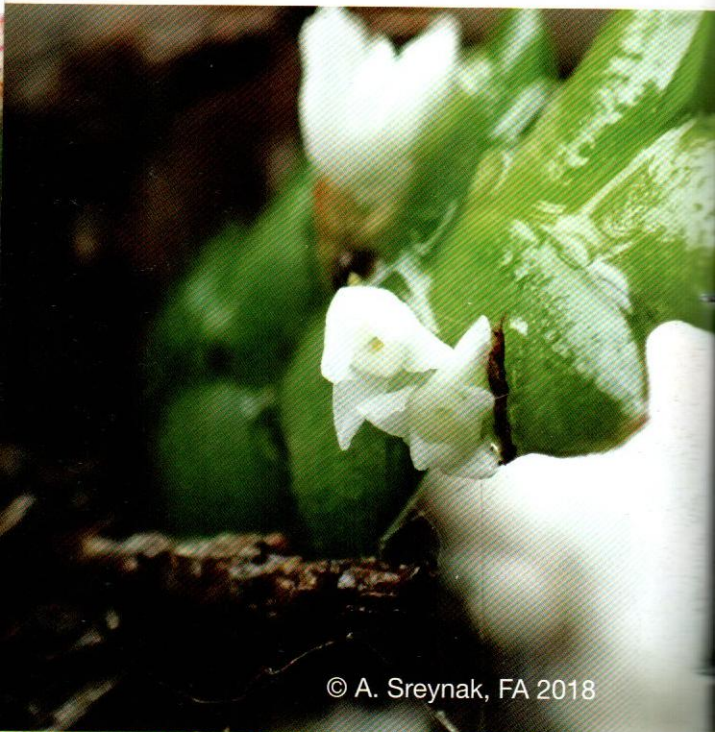
- 🦋 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើដើមឈើ និងមែកតូចៗនៅព្រៃបៃតងមានពពកច្រើន
- 📏 ៤០០-៧០០ម
- 🌸 ខែមីនា-មេសា
- 🌿 តូច-មធ្យម
- 👁️ មើមមានស្រទាប់ស្រោបពណ៌ខ្មៅគ្រើម ប្រវែង ២០ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានផ្កាច្រើន មានស្រទាប់បញ្ឆោត ២-៣គម្ពាតស្មើៗគ្នា ផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,៥ស.ម

📖 (Seidenf. & Smitinand) Garay 1972

Microsaccus griffithii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបព្រៃស្រឡះ
- 📏 ៥០០-១០០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា
- ↗️ តូចៗ
- 👁️ ជួនកាលដើមមានបែកមែក ស្លឹកច្រើនដុះជា២ ជួរតម្រៀបគ្នា ស្លឹកសំប៉ែតនៅចំហៀងចុងស្លឹក មូល ផ្កាមាន២ ប្រវែង០,៣ស.ម ដុះចេញនៅ ចំហៀងដើម
- 📖 **Godefroy, A. 1875**
(E.C.Parish & Rchb.f.) Seidenf.1988

© A. Sreynak, FA 2018

M

កេសរកូល បក្សីស្និតព្រិលស

Mycaranthes floribunda

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ព្រៃភ្នំដែលមានដើមឈើធំៗ ដុះតាមបណ្តោយស្ទឹង
- ⬆️ ៥០០-១២០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមប្រវែង ១៥-៣៥ ស.ម មានស្លឹកជា២ជួរឆ្លាស់គ្នានៅខាងចុងចំនួន៣-៦សន្លឹកដែលមានទំហំ១-២x១៥ស.មកញ៉ុផ្កា៣-៥លាតសន្លឹងជាជួរផ្អែកប្រវែង៧-១៥ស.ម មានផ្កាច្រើនប្រវែង៥-៨ម.ម
- ❄️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 (D.Don) S.C.Chen & J.J.Wood 2009.

© C. Jancloes 2010

Mycaranthes obliterated

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើមែកឈើ និងជួរមានស្នែនៅតំបន់ភ្នំ
- 📏 ២០០-១២០០ម
- 🌸 ខែមីនា-សីហា
- 📏 ធំ
- 👁️ ដើមវែង ដើមលូតវែង ស្លឹកស្រួចចុងមាន១-៣ កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១៨ស.ម ផ្កាមានចំនួន ៤០-៥០ ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ០,៥ ស.ម
- 📖 **Blume 1825**

© C. Jancloes 2014

N

កេសរកូល ម្លូជួប

Nephelaphyllum pulchrum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់សើមនៅព្រៃចម្រុះ និងដុះនៅព្រៃទាបៗ
- 📏 ៣០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- ↗️ តូចៗ
- 👁️ ភ្លៀងដុះជាប់ដី មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះជាប់ៗ គ្នា ស្លឹកពណ៌បៃតងលាយស្វាយ កញ្ចំផ្កាប្រវែង ១០-២៥ស.ម ផ្កាមានចំនួន៣-៧ និងផ្កា នីមួយៗប្រវែង ០,៣ស.ម នៅខាងចុង
- 📖 Poilane, E. 1930

© A. Sreynak, FA 2018

កេសក្លូល ខ្យល់ទន្លេ

Nervilia mekongensis

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ព្រៃស្ងួត និងវាលភក់
- 📏 ៦០០ម
- 🌸 ខែមេសា-មិថុនា
- 📏 មធ្យម
- 👁️ រុក្ខជាតិដុះលើដីប្រវែង < ២៦ ស.ម តួដើមកម្ពស់ < ៦,៥ស.ម ដើមដុះត្រង់ទៅលើប្រវែង ៨,៥-១៦,៨ ស.ម ស្លឹកប្រវែង ៦,២-៩,៣x៧,៨-១១,៤ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ៧,០-១៨,៥ស.ម និងមាន ៤-៨ ផ្កាប្រវែង ២ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនមិនល្អ
- 📖 **S.W.Gale, Schuit. & Suddee**

© A. Schuiteman 2019

0

កេសរកូល រាជនីលំអង

Oberonia falcata

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើតំបន់ត្រជាក់លើកំពូលភ្នំមានពពកច្រើន
- 🏔 ៨០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែសីហា
- ↗ តូចៗ-តូច
- 👁 ត្នូដើមស្រោមដោយស្លឹកត្រួតស៊ីគ្នា ដែលមានស្នូបស្លឹក។ ស្លឹករាងដូចដាវកោងបន្តិច កញ្ចំផ្កាប្រវែង ៤-១៦ស.ម ផ្កាមានប្រវែង ៣-៤ម.ម
- 📖 Poilane, E. 1933
- King & Pantl. 1895

© A. Schuiteman 2019

Oxystophyllum carnosum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌺 តំបន់ខ្ពង់រាប និងតំបន់ដែលមានកូនភ្នំតូចៗច្រើន
- 📏 ០-១២០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-វិច្ឆិកា
- 📍 តូច
- 👁️ ដើមដុះផ្ទុំគ្នា ស្លឹកកោងសំប៉ែតដុះឆ្លាស់គ្នានៅជិតៗគ្នាមានចំនួន ១០-១៤ស្លឹក កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ២,៤ស.ម ដុះចេញនៅចុងដើមដែលគ្មានស្លឹក និងមានផ្កា១-២ ប្រវែងផ្កា ០,៨ស.ម
- 📖 **Geoffray, C. 1903**
Blume 1825

© C. Jancloes 2013

P

កេសរកូល ប៉ារ៉ាឈ្មោល (ស្បែកជើងទេវតា)

Paphiopedilum appletonianum

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត ស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីសំបូរជាតិស៊ីលីកាត និងដុះលើថ្មសំបូរស្បែកនៅតំបន់ដែលត្រជាក់ នៅព្រៃបៃតងមានអំពូលច្រើន៧០០-១៨០០ម
- ⬆️ ខែមករា-មីនា
- 🌸 មធ្យម
- ↗️ ស្លឹកប្រវែង៦-៨ x ១០-២៥ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង
- 👁️ ១៥-៥០ ស.ម ផ្កាមាន១-២ ប្រវែងផ្កានីមួយៗ ៦-១០ ស.ម

Chevalier, A.J.B. 1917

📖 (Gower) Rolfe 1896

© J. Holden 2011

កេសរកូល ប៉ារ៉ាឆូតឈូក (ស្បែកជើងទេវតា)

Paphiopedilum callosum

- ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងស្មៅប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះលើដីសំបូរស៊ីលីកាត ជួរក្រានីត ជួរភក់ នៅលើភ្នំតំបន់ព្រៃបៃតង
- ៣០០-១៨០០ម
- ខែកុម្ភៈ-មេសា
- មធ្យម
- មានស្លឹក ៣-៥ ប្រវែង ១០-២០x៣-៥ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ១២-២៥ស.ម មានផ្កា១-២ និងផ្កានិមួយៗប្រវែង ៨-១១ ស.ម
- Pierre, L. 1870
(Rchb.f.)
Stein 1892

© N. Sikhoeun, FA 2019

P

កេសរកូល ប៉ារ៉ាលេរីងអុជ (ស្បែកជើងជំទាវ)

Paphiopedilum concolor

- 🌱 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះនៅព្រៃម្លប់តំបន់ខ្ពង់រាប និងព្រៃបៃតង និងលើភ្នំមានពពកច្រើន

▲ ១០-១០០០ម

🌸 ខែកុម្ភៈ-ឧសភា (រៀងរាល់ឆ្នាំ)

↗ មធ្យម

👁 ដើមមានកម្ពស់ ១០-២០ស.ម ស្លឹកប្រវែង 4×12ស.ម កញ្ចឹមប្រវែង ១២-១៥ស.ម មាន១ ឬ២ផ្កាប្រវែង ៦-៧ ស.ម

📖 **Geoffray, C. 1904**

(Bateman) Pfitzer 1888

© A. Sreynak, FA 2018

កេសរកូល ប៉ារ៉ាស្លាបវែង (ស្បែកជើងទេវតា)

Paphiopedilum villosum

- ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ដុះលើកំណាត់ដើមឈើ និងដើមឈើខ្ពស់ៗ នៅតំបន់មានភ្លៀងធ្លាក់ច្រើន និងដុះតាមច្រាំង ថ្មបាក់ចោត
- ១១០០-១៨០០ម
- ខែមករា-ឧសភា
- ធំ
- កម្ពស់រហូតដល់៣០ស.ម ស្លឹកប្រវែង៥x២៥ ស.ម ផ្កាមានប្រវែង ៧-១៣ស.ម ផ្កា មានក្លិនមិនល្អ
- (Lindl.)Pfitzer 1895
- *Equat fugias nature pre*

© N. Sikhoeun, FA 2019

P

កេសរកូល មេអំបៅខ្លា

Papilionanthe pedunculata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់សម្បូរភក់ល្បាប់នៅលើព្រៃភ្នំនិងដុះតាមវាលស្មៅ និងមានពពកភ្នំ
- 🏔️ ១២០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែតុលា
- 📏 ធំ-ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមវែងខ្ពស់ជាង១ម ស្លឹករាងបំពង់ប្រវែង៥-១០ស.ម។ កញ្ចុំផ្កាប្រវែង១៥ស.ម និងមាន៥-៧ផ្កា
- 📖 Eryl Smith 1928
(Kerr) Garay 1974

© C. Jancloes 2014

Pelatantheria ctenoglossum

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីព្រៃទំនាបស្ងួតនៅតំបន់ព្រៃឈ្មោះ និង វាលស្មៅ
- ▲ ០-៧០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-សីហា
- ↗ តូចៗ
- 👁 តួដើមវែង ស្លឹកបែកមែកប្រវែង ២x០,៤ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង ១,៤ x ១,២ស.ម ចុងអណ្តាត ផ្ការាងមេអំបៅ
- 📖 **Ridl., J. Linn. 1896**

© C. Jancloes 2010

P

កេសរកូល រំពេមាស

Pennilabium acuminatum

- ❖ ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- ❖ ដុះតោងលើគល់ឈើតូចៗ នៅតំបន់ព្រៃបៃតង មានសំណើម
- ⬆ ៧០០ម
- ❁ ខែធ្នូ-ឧសភា
- ➡ តូច
- 👁 ដើមខ្លី គល់ស្លឹកដុះព័ន្ធជុំវិញដើមអ័ក្ស ស្លឹកប្រវែង ១,៥ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង៤-៧ស.ម ទម្រាំបានផ្កា ផ្ការីកប្រើពេលច្រើនខែ ពេលរីកហើយក៏ឆាប់ រោយទៅវិញ និងផ្កានីមួយៗប្រវែង >៤ស.ម
- 📖 (Ridl.) Holttum 1947

© A. Schuiteman 2019

Peristylus maingayi

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅជីវាលៗ និងវាលស្មៅ
- 🏔️ ១០០-១២០០ម
- 🌸 ខែតុលា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ ដើមកម្ពស់រហូតដល់ ៤៥ស.ម ដុះចេញពីមើមក្រោមដី ស្លឹកមានរាងមូលទ្រវែងបន្តិច ហើយមានប្រវែង ៥-៩ ស.ម x ៨-១៤ ស.ម កញ្ចុំផ្កាមានផ្កាច្រើន និងផ្កានីមួយៗប្រវែង < ១ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- 📖 Harmand, F.R. 1873-78
(King & Pantl.) J.J.Wood & Ormerod

© D. Song 2019

P

កេសរកូល ផ្កាយលឿងមាស

Peristylus parishii

- 🍃 ពពួកដុះលើដី និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ព្រៃត្រូពិច តាមជ្រលងភ្នំដែលមានព្រៃជម្រុះស្លឹក និងព្រៃបៃតងលើភ្នំ
- 📏 ៦១០-១៨០០ម
- 🌿 ខែមីនា-សីហា
- 📍 មធ្យម-ធំ
- 👁️ មើមកប់ក្នុងដី រាងពងក្រពើមានរោមមានស្លឹកនៅគល់ ដើមចំនួន ៤-៥សន្លឹក ដែលនៅខាងលើមានស្លឹកបញ្ឆោតតូចៗចំនួន ២-៨ កញ្ចប់ប្រវែង ៥-១៩ស.ម មានផ្កាច្រើនដុះឡើង មានស្រទាប់បញ្ឆោតរាងមូលមូលទ្រវែងចុងស្រួច និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ៥ម.ម
- 📖 Rchb.f. 1874

© D. Song 2018

Peristylus tentaculatus

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងស្មៅប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ព្រៃល្មោះ ព្រៃស្រស់ និងតាមវាលស្មៅ
- 🏔️ 0-១៣០០ម
- 🌸 ខែសីហា-ធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁️ តួដើមរលោងហើយត្រង់ មានស្លឹក២-៥ស.ម ដុះជុំវិញគល់ដើម មានស្លឹកបញ្ឆោត១-៦ កញ្ចំផ្កាមានច្រើនដុះរង្វើៗប្រវែង ១០-១៥ស.ម ផ្កាប្រវែង ៥ម.ម
- 📖 (Lindl.) J.J.Sm. 1905.

© N. Sikhoeun, FA 2018

P កេសរកូល ត្រចៀកទន្សាយរោមស

Phaius indochinensis

- 🌿 ដើមដុះលើដី និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ព្រៃបៃតងសើម មានស្លឹកឈើជ្រុះ គរច្រើននៅក្នុងម្លប់
- 📏 ៨៧០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា
- 📏 មធ្យម-ធំ
- 👁️ ដើមមូលវែងតូចទំហំប៉ុនៗគ្នា មានស្លឹកវែង ហើយធំ កញ្ចុំផ្កាត្រង់ប្រវែង៣០-៤០ស.ម
- 📖 Seidenf. & Ormerod 1995

© A. Schuiteman 2019

កេសរកូល កញ្ចុំផ្កាត្នោត

Phaius tankervilleae

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើទាបៗនៅដីទំនាបវាលស្មៅ ដែលសំបូរដីខ្មៅ
- ⬆️ ៧០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែមករា-មេសា
- 📏 ធំ
- 👁️ ភ្ញៀវពណ៌បៃតងរាងដូចស៊ីតស្រោបដោយស្លឹក ដែលមានស្នូបស្លឹក កញ្ចុំផ្កាប្រវែង<១០០ស.ម មានផ្កាចំនួន<៣០ និងផ្កានីមួយៗប្រវែង<១០ ស.ម
- 🌸 ផ្កា ស្អាតណាស់តែក្លិនមិនល្អ
- 📖 (Banks ex l'Her.) Blume 1856

© C. Jancloes 2010

P

កេសរកូល ថ្លើមថ្មពណ៌មាស

Phalaenopsis difformis

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់មានដើមឈើចម្រុះ ដែលមានច្រាំងថ្មចោតនៅព្រៃមានសំណើមខ្ពស់
- 📏 ៣០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែមេសា-សីហា
- 👉 មធ្យម-ធំ
- 👁️ កញ្ចុំផ្កាធ្លាក់ស្រយាកបែក ១-២មែក មានផ្កាចំនួន១០-២០ ហើយផ្កាមានប្រវែង ៥-៨ប្រវែង
- 📖 (Wall. ex Lindl.) Kocyan & Schuit. 2014

© C. Jancloes 2018

កេសរកូល ថ្លើមថ្មសំបកពស់

Phalaenopsis hygrophila

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតំបន់ព្រៃបៃតង ព្រៃល្មោះ និងលើភ្នំ
- 📏 ១០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា-ឧសភា-មិថុនា
- 📏 ធំ
- 👁️ ដើមរឹងមាំ ស្លឹកប្រវែង១៥-២៥x៥ស.ម កញ្ចប់
ផ្កាប្រវែង៤០ស.ម មានផ្កា ៦ និងផ្កានីមួយៗ
ប្រវែង៤-៥ស.ម
- ❄️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចផ្លែប៊ឺរី ផ្លែប៉ោម វ៉ាន់នីឡា
និងផ្កាកុលាប
- 📖 J.M.H.Shaw 2015

© D. Song 2018

P

កេសរកូល ថ្លើមថ្មស្បែកខ្លា

Phalaenopsis mannii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់មានសំណើម និងចុះអំពូខ្លាំងដែលមានដងស៊ីតេខ្ពស់នៅតាមដងស្ទឹង និងទន្លេ
- 🏔 ៥០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែឧសភា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁 ដើមខ្លីស្រោបដោយគល់ស្លឹកដែលតម្រៀបត្រួតគ្នា មានស្លឹក៤-៥ ពណ៌ថ្លាវាងទ្រវែង កញ្ចុំផ្កាធ្លាក់ស្រយាកប្រវែង៤៥ស.ម និងមាន១០-១៥ ផ្កា ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ៤ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបតិចៗ
- 📖 **Rchb.f. 1871**

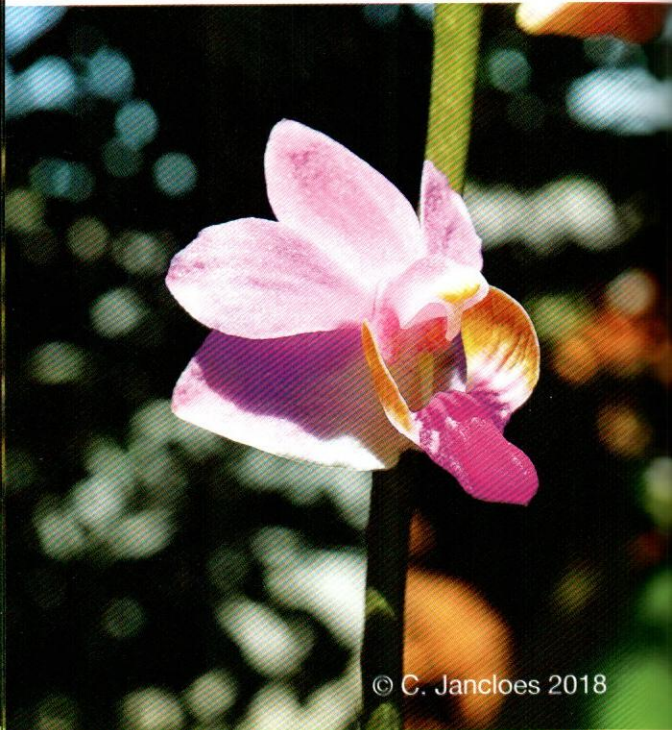

© C. Jancloes 2013

កេសរកូល ថ្លើមថ្មព្រះអាទិត្យ

Phalaenopsis pulcherrima

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូដ្យូល
- 🌸 ដុះទីវាលលើថ្មរាបស្មើតាមវាលស្មៅ និងនៅលើដីខ្សាច់តាមបណ្តោយច្រាំងទន្លេ
- 🏔 0-៣០០ម
- 🌸 ពេញ១ឆ្នាំ ពិសេស (ខែមិថុនា-កញ្ញា)
- 📏 តូច
- 👁 តួដើមរឹងមាំហើយត្រង់ មានស្លឹកពណ៌បៃតងចាស់ប្រវែង < ១០ ស.ម កញ្ចុំផ្កាប្រវែង < ៧០ ស.ម ពេលដែលផ្ការីកប្រវែង ៣,៣ x ២,៥ ស.ម
- 📖 Pierre, L. 1866
(Lindl.) J.J.Sm. 1933

© C. Jancloes 2018

P

កេសរកូល គុជរាសី

Pholidota articulata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងស្យាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើកូនថ្មភ្នំកំបោរ និងដុះលើថ្មនៅព្រៃសើម
- 🌿 ៣០០-១៨០០ម
- 🌿 ខែឧសភា-សីហា
- 🌿 មធ្យម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងស៊ីឡាំងប្រវែង ២០-៥០ ស.ម ស្លឹក២ រាងមូលទ្រវែងចុង ៦-១៥x២-៤ ស.ម កញ្ចំផ្កាប្រវែង ៣-១៣ស.ម ផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ១,២ស.ម
- ❄️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចសូកូឡា
- 📖 **Geoffray, C.1994**
Lindl. 1830

© C. Jancloes 2014

កេសរកូល គុជថ្លា

Pholidota chinensis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅលើថ្មដែលមានដើមឈើ និងស្មៅដុះក្រាស់ៗ នៅក្នុងតំបន់ព្រៃដែលមានពពកច្រើន
- 📏 ៨០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែមករា-មិថុនា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងដូចស៊ុត គល់រីកជំរាងទ្រវែងចុងស្លឹករួមតូច កញ្ចុំផ្កាធ្លាក់ស្រយាក្រវែង ៣០ ស.ម ដុះចេញពីចុងដើមមានដុះ ស្លឹក ថ្មី និងមានផ្កា < ៣០ ផ្កានីមួយៗប្រវែង ២ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Lindl. 184

© M. Telepova Texier 2015

P

កេសរកូល គុជខ្សែ

Pholidota imbricata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបៃតង វាលទំនាប មានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់ និងដុះលើថ្ម
- 📏 ០-១៧០០ស.ម
- 🌸 ខែសីហា-តុលា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតតភ្ជាប់គ្នា មានស្លឹកនៅខាងចុង៤ ជាយរឹង ដែលស្លឹកនីមួយៗមានប្រវែង ៧,៣៥x២-៨,៥ស.ម កញ្ចប់ផ្កា ២៥-៥០ស.ម និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ៥០ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 Thorel, C. 1866(Roxb.) Lindl. 1825

© N. Sikhoeun, FA 2018

Pinalia acervata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ឈើ នៅតំបន់ព្រៃវាលៗ
- 🏔 ៦០០-១៥០០ម
- 🌸 ខែសីហា-កញ្ញា
- 👉 តូច
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតប្រវែង ២-៤x០,៦-១,៥ ស.ម នៅជិតៗគ្នា ជាធម្មតាដុះតម្រៀបគ្នាជាជួរ មានស្លឹក ២-៤ និងមានប្រវែង ៤-៧x០,៨-២ស.ម កញ្ចប់ផ្កា១-៣ មានប្រវែង ៣-៦ស.ម ផ្កាមាន៣-៦ ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង <១ស.ម
- 📖 Poilane, C. 1928
(Lindl.) Kuntze 1891

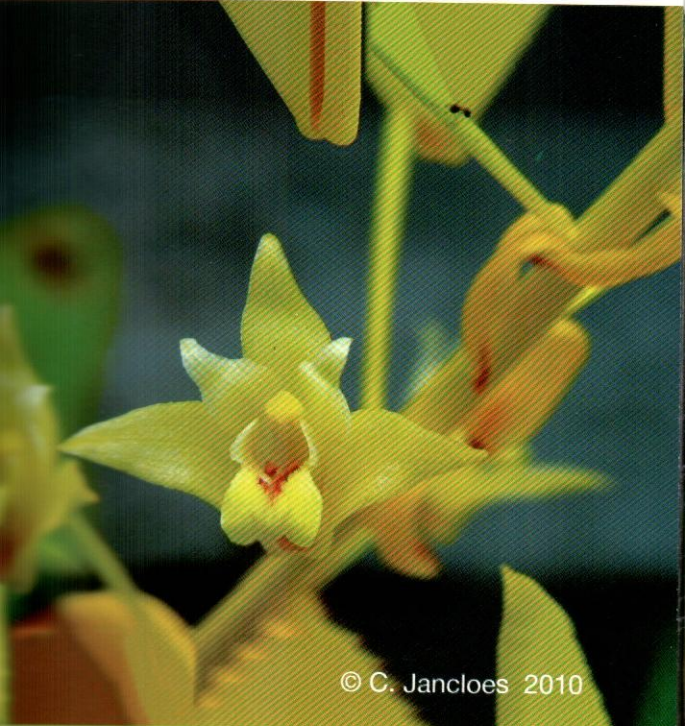
© C. Jancloes 2010

P

កេសរកូល ព្រិលតូចស្លាបមាស

Pinalia bractescens

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើមែកឈើខ្ពស់ៗ នៅដីព្រៃទំនាប
- 📏 ២០-១៨០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត ២-៣ ដុះត្រង់ហើយ រឹងមាំមានស្លឹក២ កញ្ចំផ្កាប្រវែង ១៥ស.ម មាន ផ្កា<១៥
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបទឹកឃ្មុំ និងក្លិនវ៉ាន់នីឡា
- 📖 **Geoffray, C. 1904**
(Lindl.) Kuntze 1891

© C. Jancloes 2010

Pinalia floribunda

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដើមឈើធំៗតាមបណ្តោយដងស្ទឹង និងព្រៃភ្នំ
- 🏔 ៥០០-១៨០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁 ដើមប្រវែង ១៥-៣៥ស.ម មានស្លឹកដុះក្បែរចុង ដើមប្រវែង ១-៣,៥ x ១២-៣០ស.ម កញ្ចប់ផ្កា ប្រវែង ៧-២០ស.ម មានផ្កាច្រើន ផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ៥-៨ ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបខ្លាំង និងមានទឹកដមផ្អែម
- 📖 (Lindl.) Kuntze 1891

© C. Jancloes 2014

P

កេសរកូល គុជខៀវ

Pinalia tenuiflora

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើមែកឈើ មានទឹកថ្លុកនៅក្នុងព្រៃមានពន្លឺល្អ និងព្រៃនៅតំបន់ដីសើម
- 📏 ៣០០-៥០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-សីហា
- 📍 មជ្ឈម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោត មានរាងមូលទ្រវែងស៊ីឡាំង ប្រវែង១០-២៥ស.ម ក្លៀងដុះជាប់ដីប្រវែង៥-១៥ ស.ម ស្លឹកមានចំនួន ៣-៥ ដុះនៅចុងដើម កញ្ចំ ផ្កាមាន១-៣ និងមានផ្កា<៣០ ហើយផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង៨-៩ម.ម និងផ្កាមានពណ៌សប្រែទៅ ជាពណ៌លឿងស្រាល

📖 (Ridl.) J.J.Wood 2011

© A. Schuiteman 2019

Pinalia tenuiflora

- ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប្លូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃភ្នំវាលទំនាប ក្បែរមាត់ស្ទឹង និងតាមដងទន្លេ
- ៣០០-៦០០ម
- ខែធ្នូ
- ជម្រក
- មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានរាងដំបងមានចុងធំជាងគល់ ស្លឹកមាន៥ រាងមូលទ្រវែងស្រួចចុង។ កញ្ចុំផ្កាមានរោមពណ៌ត្នោតមានចំនួន ១-៤មាន ប្រូវែង ៥-៩ ស.ម មានផ្កាចំនួន២៥ រីកក្នុងពេល ខ្លី ផ្កានីមួយៗប្រូវែង១-១,២ ស.ម។
- ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- (Ridl.) J.J.Wood 2011

© A. Sreynak, FA 2018

P

កេសរកូល ភ្នំបូកតោ

Plocoglottis bokorensis

- 🍃 ពពួកដុះលើដី និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបៃតងក្រាស់ ក្បែរស្ទឹងលើកំពូលភ្នំ
- ⬆️ ៩០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា និងកក្កដា
- 🔪 ជម្រុះ
- 👁️ ដើមជម្រុះស្លឹក
- 📖 **Mme Porée-Maspero 1955**
Gagnep.) Seidenf. 1979

© A. Schuiteman 2019

កេសរក្នុង ឆ្នាំងត្រីមាស

Podochilus lucescens

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ឺឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃស្រោង មានសំណើម និងមានស្បែកដុះលើដី នៅក្បែរស្ទឹង
- ⬆️ ៤០០-៧០០ម
- 🌸 ខែមេសា
- 📏 តូចៗ-តូច
- 👁️ ដើមមានស្លឹកដុះជា២ជួរ នៅជុំវិញដើម។ កញ្ចប់ផ្កា ប្រវែង១,៥-២ស.ម មាន២ថ្នាក់ ផ្កានីមួយៗប្រវែង <១ស.ម។

📖 **Blume 1825**

© N. Sikhoeun, FA 2018

P

កេសកូល ឆ្អឹងត្រីតូច

Podochilus microphyllus

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើសំបកឈើ និងលើថ្ម នៅតំបន់មានម្លប់ ត្រជាក់ក្នុងព្រៃស្រោង
- 🏔 ៦០-១៤០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា
- 📍 តូចៗ-តូច
- 👁 ងើមតូចមានស្នូបស្រោប និងមានស្លឹកដុះជា២ ជួរឈមគ្នា។ កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១ស.ម មានផ្កា តូចៗប្រវែង៥ ម.ម។
- 📖 **Lindl 1833**

© C.Jancloes 2014

កេសរកូល អង្កាំលឿងមាស

Polystachya concreta

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ឆ្នេរនៅក្នុងព្រៃបៃតងស្នួត និងនៅលើដើមឈើតូចៗក្បែរទឹកហូរកាត់ព្រៃឈើ
- ▲ ៣០០-១០០០ម
- 🌸 ខែសីហា-កញ្ញា
- ↗ តូចៗ-តូច
- 👁 ដើមមានម្តស់១០-២៩ស.ម កញ្ចប់ផ្កាប្រវែង៧-១៥ ស.ម និងមានមែក១-៤ ដែលមានប្រវែង ១,២ ស.ម និងមានផ្កា៣-៨ ផ្កានីមួយៗទំហំ ០,៥-០,៧ ស.ម។
- 📖 ([Jacq.] Garay & Sweet 1974

© A. Schuiteman 2019

P

កេសរកូល ធ្មេញខ្លាបំពង់ក្រហម

Porpax elwesii

- 🍃 ពពួកដុះលើដី អេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ភ្នំ និងដុះបញ្ឈរលើច្រាំងថ្មចោទលើផ្ទាំងថ្មធំៗ នៅក្បែរស្ទឹង
- 📏 ៧០០-១៦០០ម
- 🌸 ខែតុលា - មករា
- 📍 តូច
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមូលសំប៉ែតវិជ្ជមានត្រ < ១ ស.ម មានស្លឹក ២ ប្រវែង២,៥ ស.ម និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,២ ស.ម។
- 📖 **Rchb.f.) Rolfe 1908**

© C. Jancloes 2010

Porpax muscicola

- 🌿 ពពួកដុះលើដី អេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបៃតងលើកំពូលភ្នំ ដែលមានមែកឈើ ងាប់ៗនិងមានស្នែ
- ⬆️ ៩០០ ម៉ែត្រ
- 🌸 ខែតុលា-វិច្ឆិកា
- ↗️ តូចៗ
- 👁️ ដើមប្រវែង១-២ស.ម មានមើមស្រទាប់បញ្ឆោត រាងស្វីមានកម្រាស់ ៣-៦ ម.ម មានស្នូបភ្លាស ដូចសំណាញ់ស្រោបជុំវិញ និងមានស្លឹក ២-៣ ផ្កាតូចៗចំនួន ៣-៤ ផ្កា។
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូប

📖 (Lindl.) Schuit., Y.P.Ng & H.A.Pedersen 2018

© A. Schuiteman 2019

P

កេសរកូល ធ្មេញខ្លាបំពង់កុលាប

Porpax verrucosa

- 🌿 ពពួកលីតូហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 តំបន់ព្រៃភ្នំបៃតងនៅលើកំពូលភ្នំដែលសំបូរវៃស្ម ដុះលើដើមឈើងាប់
- 📏 ៤៣០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា
- 📍 តូចៗ
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោត ស្នូបស្រោបរាងសរសៃៗ គ្របពីលើ។ ផ្ការីកដុះនៅលើមើមស្រទាប់បញ្ឆោត គ្មានស្លឹក ស្រទាប់ផ្កាបើកទូលាយ ទងផ្កាប្រវែង ២ម.ម និងផ្កាប្រវែង ៤ម.ម ដែលគ្របកផ្កាស្រួច ចុងមានកន្ទួលតូចៗ។

📖 **Schuit. 2016**

© A. Schuiteman 2019

Pteroceras teres

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ដីទំនាបមានពន្លឺភ្លឺល្អ ដើមឈើមានមែកឈើដុះជិតដងទន្លេ
- 🏔 ៥០-១៥០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-ធ្នូ
- 📏 តូចល្មម
- 👁 មានកញ្ចប់ច្រើនរីកយឺត (១ឆ្នាំ) ហើយផ្កាដុះជាចង្កោមរីកក្នុងពេលខ្លី។ គម្លាតពីផ្កាមួយទៅផ្កាមួយខុសៗពីគ្នា ផ្កានីមួយៗប្រវែង១,២ ស.ម។
- 📖 **Tixier, P. 1967**
(Blume) Holttum 1960

© N. Sikhoeun, 1792018

R

កេសរកូល ក្លោកស្ន័ត្តី

Renanthera coccinea

- 🌿 ពពួកដុះលើដី ម៉ូណូប្លូឌីយ៉ាល់ និងវារតោងឡើង
- 🌱 តំបន់វាលព្រៃល្មោះ ដែលមានដើមឈើអាចវារតោងឡើង
- 🏔️ ២០០-៣០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ - មេសា
- 📏 ធំខ្លាំង
- 👁️ ដើមវៃដ៏រឹងមាំ មានស្លឹកច្រើនតម្រៀបជា២ ថ្នាក់កញ្ចំផ្កាប្រវែង ៦០-៩០ ស.ម ផ្កាមានប្រវែង ៥-៦ ស.មនៅគម្លាតស្មើៗគ្នា។

📖 **Lour. 1790**

© D. Song 2019

កេសរកូល មហាហង្សស្លាបស្វាយ

Rhynchostylis coelestis

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងស្កាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ព្រៃពាក់កណ្តាលជ្រុះស្លឹក ព្រៃជ្រុះស្លឹកនៅដីទំនាបស្មុត និងវាលស្មៅ
- 📏 ៣៥០-១២០០ម
- 🌸 ខែមេសា - ធ្នូ
- 📏 តូច
- 👁️ កេសរកូលនេះមានទំហំប្រវែង ២០-៣០ស.ម កញ្ចប់១៧-២៣ស.ម និងមានផ្កាប្រវែង១,៨-២ស.ម។
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចក្រូច ឬក្លិនមិនល្អ
- 📖 *Pierre, L. 1870*
- (*Rchb. f.*) *Rchb. f. ex Veitch 1891*

© A. Sreynak, FA 2018

R

កេសរកូល មហាហង្សសែនពិដោរ

Rhynchostylis gigantea

- 🌱 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃពាក់កណ្តាលជម្រុះស្លឹក មានដើមឈើ ដុះលើដីវាលទំនាបព្រៃជ្រុះស្លឹក និងវាលស្មៅ
- 📏 ០-៧០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ - កុម្ភៈ
- 👉 មធ្យម
- 👁️ កេសរកូលនេះស្រដៀងប្រភេទវ៉ាន់ដា ដែលមាន ដុះបួសវែងៗ តួដើមឈរត្រង់ទៅលើមានស្លឹករាង ទ្រវែងធំៗ ប្រវែង ៤-៨ X ២០-៤០ស.ម និង មាន ២-៣ ផ្កាមានប្រវែង ២-៣ស.ម នៅក្នុង ចង្កោមផ្កា
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបណាស់ ក្លិនផ្កាម្លិះ
- 📖 [Lindley] Ridley 1896 Harmand, F.J. 1875

© N. Sikhoeun, FA 2018

កេសរកូល កន្ទុយកំប្រុក

Rhynchosstylis retusa

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ឈើដ៏ទំនាបនៅតំបន់ព្រៃល្មោះ និង វាលស្មៅ
- 📏 ០-១២០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-ឧសភា
- 📏 មធ្យម
- 👁️ ដើមធំធាត់ ស្លឹកកោងខ្លាំងមានផ្គត់ចូលក្នុង ចំនួន ១២ កញ្ចប់រាងបំពង់ប្រវែង៦០ ស.ម មានផ្កាដុះញឹកជាប់ៗគ្នា ផ្កាប្រវែង ២ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
- 📖 **C. d'Alleizette 1909**
[L.]Blume 1825

© N. Sikhoeun, FA 2018

R

កេសរកូល បក្សីឆ្លូតក្រហម

Robiquetia spathulata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ដីទំនាបព្រៃបៃតងតាមមាត់ទន្លេ និងព្រៃភ្នំ
- 📏 ៤០០-៨០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-កុម្ភៈ
- 🏹 មធ្យម
- 👁️ ដើមជាប់ជាមួយស្លឹក ដែលមានរាងមូលទ្រវែង កញ្ចុំផ្កា ១០ស.ម ធ្លាក់ស្រយ៉ាក និងមានផ្កាជាច្រើន ដែលផ្កានីមួយៗប្រវែង ០,៦ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូប (Musky)
- 📖 **Pierre, L. 1870**
(Blume) J.J. Sm. 1912

© A. Sreynak, FA 2018

កេសរកូល ស្មែងក្របីតូច

Schoenorchis gemmata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើគល់ឈើបាក់ធ្លាក់ចុះក្នុងព្រៃបៃតងសើម និងព្រៃត្រជាក់
- 🏔️ ១០០០ម
- 🌸 ខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ ដើមរាងមូលទ្រវែងតូច ស្លឹកតូចមូលស្រួចហើយ វែងរាងកោង កញ្ចប់ប្រវែង១២ស.ម និងផ្កា នីមួយៗ ប្រវែង ៥ម.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្អែម
- 📖 Pierre, L. 1870
(Lindl.) J.J.Sm. 1825

© M. Telepova-TeXier 2015

S

កេសរកូល បក្សីជំពុះក្រហម

Seidenfadenia mitrata

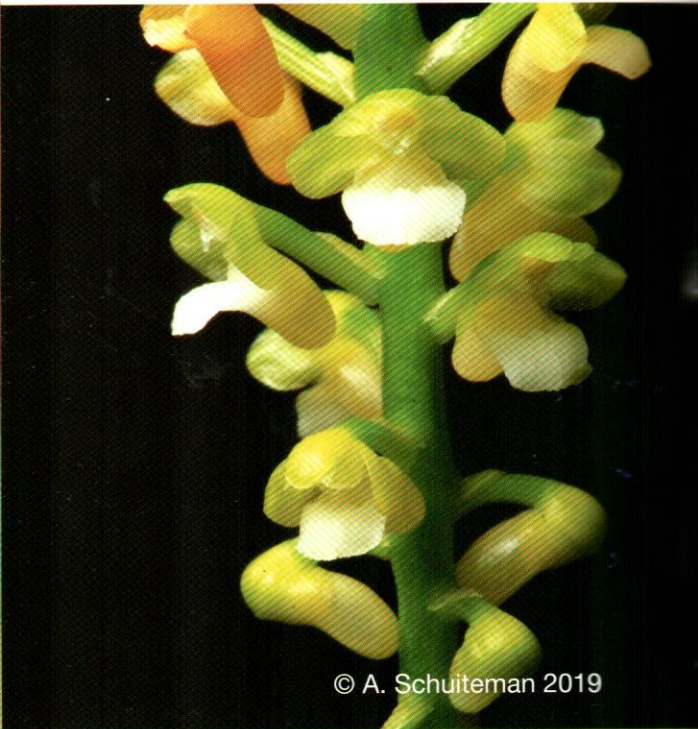
- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៊ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបស្ងួត នៅតំបន់ត្រូពិចព្រៃល្ងោះ
- ⬆️ ១០០-៨០០ម
- 🌸 ខែមីនា-ឧសភា
- 👉 តូច
- 👁️ ដើមខ្លី មានស្លឹកតូចដុះវែងចេញពីពាក់កណ្តាល កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១៥ស.ម មានស្រទាប់បញ្ឆោត រាងត្រីកោណមានផ្កាចំនួន១០ផ្កានីមួយៗប្រវែង ១,២-១,៨ ស.ម
- ✳️ ផ្កា មានក្លិនផ្អែមផ្អែលឃើ
- 📖 (Rchb.f.) Garay 1972

© A. Sreynak, FA 2018

Smitinandia helferi

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌺 ដុះនៅក្នុងព្រៃតំបន់វាលទំនាប និងលើភ្នំ
- 📏 ៤៧០ម
- 🌸 ខែប្រាំង
- 📍 តូច-មធ្យម
- 👁️ មានស្នូបតូដើមខ្លី មានស្លឹកដុះជា២ជួរ កញ្ចុំផ្កា មានទង និងមានផ្កាប្រវែង ៧,៥ស.ម មានផ្កា រីកច្រើន ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ២-៣ស.ម
- 📖 (Hook.f.) Garay 1972

© A. Schuiteman 2019

S

កេសរកូល បក្សីឈូកស

Smitinandia micrantha

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបនៅព្រៃល្មោះស្ងួត និងព្រៃតាមដងទន្លេ
- 📏 ២០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📏 តូច
- 👁️ ដើមមូល រាងរាបស្មើ ស្លឹកមានច្រើនរាងទ្រវែង ដុះជាជួរឆ្លាស់គ្នា ឆ្វេង និងស្តាំប្រវែង១,៤-២x ៧-១២ស.ម កញ្ចំផ្កាប្រវែង៧ស.ម ផ្កានីមួយៗ ប្រវែង០,៧ស.ម
- 📖 Poilane, E. 1930
(Lindl.) Holttum 1969

© Arnold Marseille 2012

កេសរក្លូល វាលលៀងធំ

Spathoglottis affinis

- 🌿 ពពួកដុះលើដី និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបនៅព្រៃល្មោះស្ងួត និងវាលស្មៅ
- 🏔 ៧០០-១២០០ម
- 🌸 ខែតុលា-ធ្នូ
- 📏 តូចៗ
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតតូច ដុះកប់ក្នុងដីសើៗ មានស្លឹក២-៤សន្លឹក មានប្រវែង៤០-៦០x១-១,៥ស.ម និងជម្រុះស្លឹក ទងផ្កាប្រវែង ៦០-៨០ស.ម មានផ្កា<១០ និងផ្កានីមួយៗប្រវែង ៣-៥ស.ម។
- 📖 **Chevalier, A.J.B. 1917**
de Vriese 1854

© D. Song 2018

S

កេសរកូល វាលប្រាក់

Spathoglottis eburnea

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងស្យាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីខ្សាច់ និងលើថ្មរាបស្មើនៅព្រៃល្មោះ និងព្រៃចម្រុះ
- 🏔 ៥០០ម
- 🌸 ខែតុលា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតដុះកប់ក្នុងដីសើៗមានស្លឹក ៣ ទ្រនុង ៥ មានទងផ្កាដុះត្រង់ទៅលើ ប្រវែង ៣៣ស.ម និងមានអ័ក្សកញ្ចំផ្កាប្រវែង១៥ ស.ម និងមានផ្កា<១២ផ្កានីមួយៗប្រវែង ៣-៤ស.ម។
- 📖 Poilane, E. 1927
Gagnep. 1931

© J. Holden 2010

កេសរកូល វាលលឿងតូច

Spathoglottis pubescens

- 🌿 ពពួកដុះលើដី លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីល្អាប់វាលភក់ និងវាលស្មៅតាមជម្រាលថ្មនៅជាយាវព្រៃ
- 🏔 ១០០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-មីនា
- 👉 មធ្យម
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតរាងសំប៉ែត ស្លឹកមានផ្ទុកៗ ចំនួន៣ កញ្ចំផ្កាប្រវែង ៥០ស.ម មាន២-៨ផ្កា ប្រវែង៣ x ៤ស.ម
- 📖 **Geoffray, C. 1904**
Lindl. 1831

S

កេសរកូល ក្រចកពង្រ

Strongyleria pannea

- 🍃 ដើមអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ខ្ពង់រាបនៅក្នុងព្រៃលិចទឹក និងព្រៃឈ្មោះចម្រុះ
- ▲ 0-១៥០០ម
- ✿ ខែមីនា-ឧសភា
- ↗ តូចៗ-តូច
- 👁 ពន្លកដុះចេញ ២-៣ ស្លឹកមានរាងជាស៊ីឡាំងប្រវែង ៧-១៥ស.ម ផ្កា តូចៗមានចាប់ពី១-៣ ផ្កានីមួយៗប្រវែង<១ស.ម
- ✿ ផ្កា ក្រអូបដូចក្លិនវ៉ាន់នីឡា
- 📖 Pierre, L. 1875

(Lindl.) Schuit., Y.P.Ng & H.A.Pedersen 2018.

© A. Sreynak, FA 2018

Taeniophyllum pusillum

- ❖ ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- ❖ ដុះលើដីវាលភក់ និងដុះលើដើមឈើហូបផ្លែ និង ត្រែងនៅព្រៃកោងកាង
- ▲ ០-១២០០ម
- ❁ ខែឧសភា
- ↗ តូច
- 👁 តួដើមខ្លី គ្មានស្លឹក មានតែប្រសព្វើនរុំព័ទ្ធដើមបូមែក ឈើ មានអំក្សផ្កាប្រវែង១ស.ម ដែលមានពណ៌ត្នោត បៃតងមានដុំមូលៗ ដុះពីលើ។ ផ្កាមានស្រទាប់ បញ្ឆោត កន្ទួលៗរាងកោងជាមុំត្រីកោណ ២ថ្នាក់។
- 📖 (Willd.) Seidenf. & Ormerod 1995

© A. Sreynak, FA 2018

T

កេសរកូល ក្រចកកញ្ជ្រាង

Tainia latifolia

- ✦ ពពួកអេពិហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- ✦ ដុះលើដីទំនាបមានស្លឹកឈើជ្រុះរលួយនិងព្រៃភ្នំ
- ▲ ៦០០-៩០០ម
- ✦ ខែកុម្ភៈ-មីនា
- ↗ មធ្យម
- 👁 ភ្លៀងដុះនៅជាប់ដីជាមួយមើមស្រទាប់បញ្ឆោត ប្រវែង ១០ស.ម ហើយមើមស្រទាប់បញ្ឆោត នីមួយៗមានស្លឹក១ ប្រវែង ១២ x ៣០ស.ម កញ្ចប់ប្រវែង < ១ម មានផ្ការីកល្អផ្កានីមួយៗ ប្រវែង៤ស.ម។
- 📖 (Lindl.) Rchb.f. 1857

© A. Schuiteman 2019

Thecostele alata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើតំបន់ដីទំនាបនៅក្នុងព្រៃស្រោង
- 📏 ៥០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-កក្កដា
- 📏 តូច-មធ្យម
- 👁️ មើមស្រទាប់បញ្ឆោតជំរាងដូចស៊ីតប្រវែង ៣ ស.ម បណ្តោយស្លឹក ១៨-២៥ ស.ម កញ្ចំផ្កា ធ្លាក់ស្រយាកប្រវែង ៣៥ស.ម មានច្រើនផ្កា និង ផ្កានីមួយៗប្រវែង១,២ស.ម
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបប្រហើរ
- 📖 [Roxb.] Parish & Rchb. f. 1874

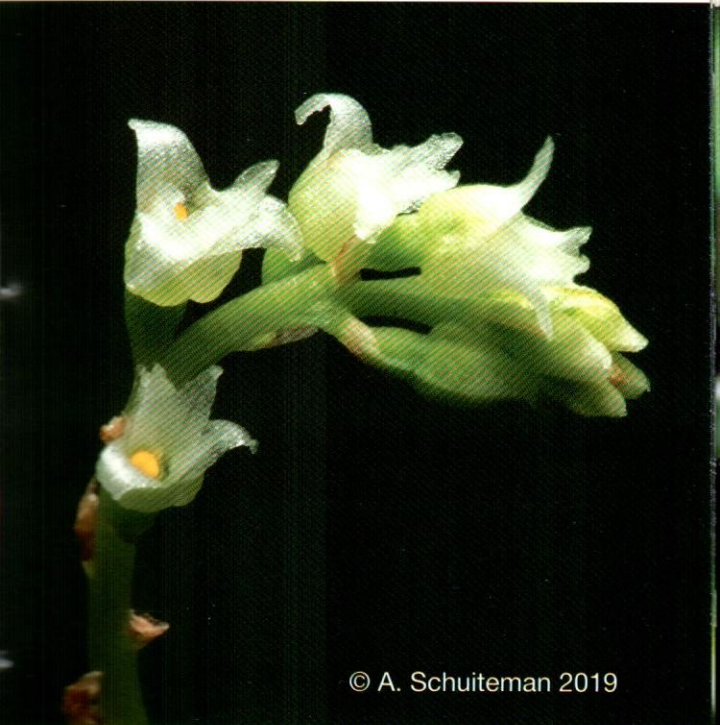
© C. Jancloes 2014

T

កេសរកូល គុជខ្យងស

Thelasis perpusilla

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃបៃតង សំបូរនៅលើដើមឈើ
- 📏 ៤០០-៩០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មីនា
- 📏 តូច
- 👁 មើមស្រទាប់បញ្ឆោតមានរាងមូលតូច មានស្លឹក ២-៣ តែងជ្រុះអស់នៅរដូវប្រាំង ផ្កាពណ៌ ស រីក បានយូរផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង៣ ម.ម។
- 📖 (Parish & Rchb.f.) Schuit. 2014

© A. Schuiteman 2019

Thrixspermum centipeda

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វ៊ីត លីតូហ្វ៊ីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបព្រៃល្មោះ និងដុះលើដើមស្រស់
- 📏 ៣០០-១៣០០ម
- 🌸 ខែកញ្ញា-ធ្នូ
- 📏 តូចៗ
- 👁️ ត្រដឹមត្រង់ មានបួសដុះត្រង់រាងអេលីបស្រប និងដើមដែលមានស្លឹកក្រាស់រាងអេលីប កញ្ចំ ផ្ការាងសំប៉ែត ដូចរំយោលប្រវែង < ៤០ ស.ម ផ្កាមាន២ជួរ ប្រវែង ៥-៦ស.ម
- 📖 Godefroy, A. 1875

© C. Jancloes 2014

T

កេសរកូល កន្ទុយជំរិស

Thunia pulchra

- ពពួកអេពីហ្វ្លីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- តំបន់ព្រៃភ្នំ
ដែលមានដើមឈើខ្ពស់ៗនៅតាមកូនភ្នំ
- ៤០០-១០០០ម
- ខែឧសភា
- ជំ
- មានផ្កាចំនួន ៦-៨ផ្កា កញ្ចំផ្កាមានទងប្រវែង
៤០ស.ម ផ្កានីមួយៗមានប្រវែង ៥-៦ស.ម
- Rchb.f. 1872

© N. Sikhoeun, FA 2018

Trichoglottis fasciata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបតំបន់ព្រៃបៃតង និងព្រៃល្មោះ និងវាលស្មៅ
- 🏔️ ០-៨០០ម
- 🌸 ខែមេសា-ឧសភា
- 📏 ធំ
- 👁️ ត្មដើមលូតវែង ស្លឹកខាងចុងរាងមូលមិនស្មើគ្នា ជាច្រើន កញ្ចុំផ្កាប្រវែង ១២ស.ម ផ្កាមាន២-៣ រីកបានយូរ ហើយផ្កានីមួយៗប្រវែង ៥-៦ស.ម
- 📖 Pierre, L. 1870
Rchb. f. 1872

© C. Jancloes 2010

T

កេសរកូល ស្បែកខ្លាពពក

Trichoglottis orchidea

- 🌱 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌿 ដុះលើដីទំនាបនៅក្នុងព្រៃស្រោង និងលើភ្នំ
- 📏 ១០០-៤០០ម
- 🌸 ខែមករា-មេសា
- 📍 មជ្ឈម
- 👁️ តួដើមវែងទំហំ ៣០-៤០ស.មមានវិជ្ជមានត្រឹម < ៤ម.ម កញ្ចប់ប្រវែង១,៣ ស.ម
- 📖 (J.König) Garay 1972

Trichoglottis retusa

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះតាមព្រៃមាត់ឆ្នេរ និងតំបន់កូនភ្នំតូចៗ
- 📏 ៣០០ម
- 🌸 ខែមករា
- 📍 មជ្ឈម
- 👁️ ដើមដុះវែង ស្លឹកមានទំហំតូចរាងទ្រវែងដុះឆ្លាស់ ភ្នំ កញ្ចំផ្កាមានផ្កា ១-៣ ដុះជាប់នឹងដើម ផ្កា នីមួយៗប្រវែង ៣-៤ស.ម។
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបដូចក្រូចឆ្មារ
- 📖 Poilane, E. 1928
- Blume 1825

© C. Jancloes

T

កេសរក្ខុល ខ្លាពពកក្រឡាបង្កង់

Trichoglottis seidenfadenii

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះលើដីទំនាបស្ងួតនៅព្រៃល្មោះ និងវាលស្មៅ
- 📏 ០-៧០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា-សីហា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ ដើមដុះឆ្លាស់គ្នា ដើមលូតវែងស្លឹកមានទំហំតូច រាងទ្រវែងដុះឆ្លាស់គ្នា មានកញ្ចុំផ្កាតែ១ដុះចេញពីដើម និងផ្កានីមួយៗប្រវែង២-៣ស.ម ។
- 📖 Aver. 1988.

© D. Song 2018

Trichoglottis triflora

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 ដុះលើដើមឈើនៅក្នុងព្រៃ
- ⬆️ ១១០០-១២០០ម
- 🌸 ខែមិថុនា
- 📏 តូច
- 👁️ ត្រូវដើមជាបណ្តុំដែលទ្រទ្រង់ស្លឹកចំនួន ៨-១០ ស្លឹកក្រាស់ៗមានសាច់រាងទ្រវែងប្រវែង ២-៣ ស.មដែលនៅចន្លោះពីគ្នា២-៣ម.ម មានកញ្ចំ ផ្កា១-២ ប្រវែង១-៣ស.ម និងមានផ្កាចំនួន៣-៦ផ្កាដុះញឹកជិតគ្នា ផ្កាប្រវែង១-១,៥ស.ម
- 📖 (Guillaumin) Garay & Seidenfaden 1972)

© J.P. Delpal 2012

T

កេសរកូល ដង្កូវរោមប្រាក់

Trichotomia dasyphylla

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅព្រៃស្រោងជ្រុះស្លឹកតំបន់ដីព្រៃវាលទំនាប និងព្រៃនៅលើភ្នំ
- 🏔 ៣០០-១០០០ម
- 🌸 ខែឧសភា-មិថុនា
- 📏 តូចៗ
- 👁 ស្លឹក មានរោមវែងៗដុះជាមួយភ្លៀងដុះជាន់គ្នា ដើមខ្លីខ្លាំងជាមួយស្លឹក២-៦សន្លឹក ដែលនៅចុងស្លឹកសម្បូររោម កញ្ចប់មានផ្កាតែ១ដុះនៅខាងចុងជាផ្កាទោល និងមានរោមច្រើន ហើយផ្កានិមួយៗប្រវែង ១ស.ម។

📖 (Parish & Rchb.f.) Kraenzl. 1911

កេសរកូល ដង្កូវរោមមានពណ៌ស

Trichotosia pulvinata

- 🍃 ពពួកអេពីហ្វីត និងសុំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌱 តំបន់ត្រូពិច មានព្រៃបៃតង និងពពកច្រើន
- ▲ ៣០០-១២០០ម
- ✿ ខែមីនា-ឧសភា
- ↗ តូចៗ-ធំល្មម
- 👁 តួដើមមូលទ្រវែង មានរោមស្រួច ដូចបន្លា ស្លឹកគល់ធំ ចុងរួមស្រួច តូចចង្អៀតហើយ ស្លឹកច្រើនមានរោមពណ៌សលឿង ឬក្រហម -ស្លឹកក្រឡា។ កញ្ចប់ផ្កាមាន ៣-៦ ផ្កានីមួយៗ ប្រវែង ១-១.៥ស.ម។
- 📖 Pierre, L. 1870
(Lindl.) Kraenzl. 1911

© A. Sreynak, FA 2018

T

កេសរកូល កម្រងភ្នំម្លិះ

Tropidia angulosa

- 🌿 ពពួកដើមដុះដី និងស្តាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ដែលមានការកាប់រានដើមឈើ
- 📏 ០-១៦០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-មករា
- 📏 តូច-ធំល្មម
- 👁️ ដើមមានរាងស្មើង និងស្លឹករាងផ្ចាត់មាន ៤ រុំដោយ ស្រទាប់ស្រោបគល់ស្រួចចុងកញ្ចំ ស្លឹក ១១ស.ម មាន ២០-៣០ផ្កា និងស្រទាប់ ផ្កាអត់មូលទៅក្រោម ផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង ២ស.ម។
- 📖 (Lindl.) Blume 1859

© A. Sreynak, FA 2018

កេសរកូល ហង្សស្នូគីស្លាបកង្កាល់

Vanda denisoniana

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃភ្នំ និងព្រៃល្មោះជ្រុះស្លឹក
- 📏 ៤៥០-១៦០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា
- 📏 ធំ
- 👁️ ដើមប្រវែង ២៥-៣០ស.ម ស្លឹកច្រើន ២ជួរ
មានស្នូប គ្មានរោម។ កញ្ចុំផ្កា ចំហៀងមាន
៣-៧ផ្កា ប្រវែង៤-៦ស.ម។
- 🌸 ផ្កា ក្លិនក្រអូបដូចវ៉ាន់នីឡា
- 📖 **Bens. & Rchb.f. 1869**

© D. Song 2019

V

កេសរកូល ហង្សស្នតិចង់ប្រាក់

Vanda dives

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់កំពូលភ្នំជុំកំបោរ និងដុះនៅលើមែកឈើ ព្រៃម្លប់
- 🏔️ ៦៥០-៩០០ម
- 🌸 ខែឧសភា
- 📈 មធ្យម
- 👁️ ដើមប្រវែង១០ស.ម ស្លឹករាងក្រាស់ ដុះត្រង់វែង ទៅលើប្រវែង១៣-១៧x១,៤-១.៧ស.ម កញ្ចំ ផ្កាធ្លាក់ស្រយ៉ាកប្រវែង ១៧ស.ម និងអក្សកញ្ចំ ប្រវែង ១៤ស.ម និងទងផ្កាវែងមានអូរស្តែងវែង ២-៣ម.ម។ ផ្កាវិកបើកទូលាយប្រវែង៤.៥ម.ម។
- 🌸 ផ្កា មានក្លិនក្រអូបផ្លែត្រសក់
- 📖 (Rchb.f.) L.M.Gardiner 2012

© N. Sikhoeun, FA 2018

កេសរក្នុង មហាហង្សស្លាបស

Vanda lilacina

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត លីតូហ្វីត និងម៉ូណូកូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់សំបូរភ្នំជួរកំបោរ ព្រៃលិចទឹក វាលខ្សាច់
- 🏔 ១០០-១០០០ម
- 🌸 ខែមករា-មេសា
- 📏 តូច-ធំល្មម
- 👁 កញ្ចុំផ្កាដុះត្រង់ មានផ្កាច្រើនរីកបន្តគ្នា និងមានផ្កាចំនួន ២០ផ្កា។
- 📖 Poilane, E. 1928
Teijsm. & Binn. 1862

© C. Jancloes 2014

V

កេសរកូល មហាហង្សស្លាបចក្រ

Vanda liouvillei

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃភ្នំ ព្រៃល្មោះ និងជីវាលទំនាប
- ⛰ ៦០០-១០០០ម
- 🌸 ខែធ្នូ-កុម្ភៈ
- ↗ ជំនួស-ជំ
- 👁 ដើមដុះឈរត្រង់ទៅលើ មានស្លឹកដុះចេញពីគល់ ៥០ ស.ម និងកញ្ចុំផ្កាមាន ១០-១៥ ផ្កាប្រវែង ៥ស.ម។
- 📖 **Finet 1912**

© C. Jancloes 2015

កេសរកូល ហង្សមាស

Vanda miniata

- 🌿 ពពួកអេពីហ្វីត និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌺 តំបន់ព្រៃស្រោងជម្រុះស្លឹក
- ⬆️ ៦០០-១០០០ម
- 🌸 ខែកុម្ភៈ-មេសា-កញ្ញា
- ↗️ តូច
- 👁️ ដើមខ្ពស់ប្រវែង១០-២០ស.ម មានស្លឹកដូចជាកង្កាល់រាងអក្សរ V ប្រវែង ១-១,៥ x ១-១,៥ ស.ម។ មានផ្កាចំនួន ២០-៥ ពណ៌ទឹកក្រូចថ្លា ឆ្លង់ជាមួយបន្ទះខណ្ឌរវាង petals តូចចង្អៀត និងមានបបូរាងកោង។
- 📖 (Lindl.) L.M.Gardiner 2012

© C. Jancloes 2013

V

កេសរកូល ហង្សរោមស

Vanilla aphylla

- 🌿 ពពួកដើមវារតោង និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 តំបន់ព្រៃដែលមានដីសើម និងដុះតាម វាលស្រែ ដីស្មៅក្បែរស្ទឹង
- 🏔 ២០-៥០០ម
- 🌸 ខែកក្កដា-វិច្ឆិកា
- 📏 ធំ
- 👁 ដើមកម្ពស់ > ១ ម៉ែត្រ ដើមរាងជារង្វង់ មាន ថ្នាំងប្រវែង ៦-៨ ស.ម ស្លឹកឆ្លាស់គ្នា។ មាន ២-៣ផ្កា ប្រវែង<៤ ស.ម។
- 📖 **Blume 1825**

© D. Song 2019

Vanilla atropogon

- 🌿 ពពួកដើមវារតោង និងម៉ូណូប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅក្រោមម្លប់ព្រៃបៃតង នៅកែវទឹក
- 📏 ១៨០-៣០០ម
- 🌸 ខែមករា-ឧសភា
- 📏 ធំ
- 👁️ ដើមជាវល្លីដុះជាប់លើដីប្រវែង < ១៥ម និងមាន វិជ្ជមានត្រដើម ៥-៩ ម.ម ចន្លោះថ្នាំង៣,៥- ៩,៥ ស.ម។ កញ្ចប់ផ្កា ១០-១៥ ស.ម និងមាន ១០- ២៣ ផ្កាប្រវែង៤-៥ ស.ម។
- ❄️ ផ្កា មានក្លិនក្រអូបធម្មតា
- 📖 **Schuit., Aver. & Rybkova 2013**

© D. Song 2019

V

កេសរកូល ក្រុងសំរិទ្ធិទួល

Vrydagzynea albida

- 🌿 ពពួកដើមដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
- 🌸 ដុះនៅតំបន់ដីសើមក្បែរមាត់ស្ទឹង មានទឹកហូរតិចៗ ដែលមានសំណើមខ្ពស់សំបូរទៅដោយរុក្ខជាតិបំប្រែកដុះច្រើន
- ▲ ៨០០ ម
- 🌸 ខែមីនា-ឧសភា
- ↗ តូច
- 👁 ដើមដុះត្រង់កម្ពស់ប្រវែង ២០ស.ម។ មាន៦ -៨ ស្លឹក ពណ៌បៃតងនៅឃ្លាតពីគ្នាដែលមានឆ្នុតពណ៌ប្រាក់រាងប្រដេះផ្កាមាន < ២០ ផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង ៥,៥ ស.ម។

📖 **Blume 1858**

© A. Schuiteman 2019

Zeuxine nervosa

ពពួកដើមដុះលើដី និងសាំប៉ូឌីយ៉ាល់
តំបន់ព្រៃដែលមានដីស្ងួតប៉ុន្តែមានស្រមោលច្រើន នៅលើកំពូលភ្នំដែលមានជម្រាលនៅតាមព្រៃបៃតង។

៤០០ ម
ខែធ្នូ-កុម្ភៈ, មីនា

តូច
ស្លឹកបៃតងមានពណ៌ប្រផេះតូចៗ និងមានពណ៌ប្រាក់ ឆ្លុតកណ្តាល។ កញ្ចប់ផ្កាសំបូរដោយរោមខ្លីៗ ផ្កាមានចុងស្រួចត្រង់ ដែលមានស្រទាប់បញ្ឆោតពណ៌ក្រហមភ្លេត។ ផ្កានីមួយៗ មានប្រវែង ១,២៥ ស.ម។

ផ្កា មានក្លិនក្រអូប
ll. ex Lindl.) Benth. ex Trimen 1885

© A. Schuiteman 2019

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ
<i>Acampe carinata</i>		■											13
<i>Acampe ochracea</i>			■	■								■	14
<i>Acampe praemorsa</i>	■	■	■									■	15
<i>Acanthophippium gougahensis</i>				■	■								16
<i>Acriopsis indica</i>	■	■	■	■									17
<i>Adenoncos vesiculosa</i>		■	■	■									18
<i>Aerides crassifolia</i>				■	■								19
<i>Aerides falcata</i>			■	■	■	■							20
<i>Aerides falcata</i>				■	■	■							21
<i>Aerides multiflora</i>				■	■								22
<i>Aerides odorata</i>				■	■	■	■						23
<i>Agrostophyllum planicaule</i>							■	■					24
<i>Ainia penangiana</i>	■	■	■									■	25
<i>Anoectochilus lylei</i>									■	■	■	■	26
<i>Appendicula hexandra</i>						■	■						27
<i>Arachnis labrosa</i>						■	■						28
<i>Arundina graminifolia</i>	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	29
<i>Brachypeza laotica</i>												■	30
<i>Bromheadia aporoides</i>					■	■	■						31
<i>Bromheadia finlaysoniana</i>			■	■	■	■							32
<i>Bulbophyllum affine</i>	■			■	■	■	■						33
<i>Bulbophyllum blepharistes</i>										■	■		34
<i>Bulbophyllum careyanum</i>									■	■	■	■	35
<i>Bulbophyllum clandestinum</i>					■	■	■	■					36
<i>Bulbophyllum dissitiflorum</i>								■	■	■	■	■	37
<i>Bulbophyllum haniffii</i>				■									38
<i>Bulbophyllum laxiflorum</i>	■					■	■	■		■	■	■	39
<i>Bulbophyllum lemniscatoides</i>		■											40
<i>Bulbophyllum lepidum</i>	■	■								■	■	■	41
<i>Bulbophyllum lobbii</i>	■	■										■	42
<i>Bulbophyllum macranthum</i>						■	■						43
<i>Bulbophyllum moniliforme</i>									■	■	■	■	44
<i>Bulbophyllum odoratissimum</i>					■	■							45
<i>Bulbophyllum orientale</i>										■	■	■	46
<i>Bulbophyllum rufinum</i>	■									■	■	■	47

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ
<i>Bulbophyllum tenuifolium</i>			■	■									48
<i>Calanthe cardioglossa</i>	■									■	■	■	49
<i>Calanthe lyroglossa</i>											■	■	50
<i>Calanthe triplicata</i>					■	■							51
<i>Ceratostylis subulata</i>											■		52
<i>Chiloschista exuperei</i>				■									53
<i>Chiloschista parishii</i>				■	■	■	■	■					54
<i>Cleisomeria lanatum</i>								■	■	■	■		55
<i>Cleisomeria pilosulum</i>					■	■	■	■					56
<i>Cleisostoma arietinum</i>	■	■	■	■									57
<i>Cleisostoma birmanicum</i>					■	■	■						58
<i>Cleisostoma crochetii</i>									■	■			59
<i>Cleisostoma discolor</i>		■	■	■									60
<i>Cleisostoma fuerstenbergianum</i>						■	■	■	■	■	■		61
<i>Cleisostoma rostratum</i>									■				62
<i>Coelogyne brachyptera</i>		■	■	■									63
<i>Coelogyne cumingii</i>				■	■	■	■						64
<i>Coelogyne filipeda</i>				■						■	■		65
<i>Coelogyne pallens</i>											■	■	66
<i>Coelogyne quadriloba</i>										■	■	■	67
<i>Coelogyne trinervis</i>										■	■	■	68
<i>Crepidium callophyllum</i>					■								69
<i>Crepidium octodentatum</i>				■	■	■							70
<i>Crepidium ophrydis</i>						■	■						71
<i>Cylindrolobus biflorus</i>							■	■				■	72
<i>Cymbidium aloifolium</i>			■	■	■								73
<i>Cymbidium dayanum</i>							■	■					74
<i>Cymbidium ensifolium</i>					■	■	■	■			■	■	75
<i>Cymbidium finlaysonianum</i>	■	■	■	■	■	■							76
<i>Dendrobium anosmum</i>		■	■	■									77
<i>Dendrobium chrysotoxum</i>		■	■	■									78
<i>Dendrobium crumenatum</i>	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	79
<i>Dendrobium cumulatum</i>							■	■	■				80
<i>Dendrobium cuspidatum</i>								■	■	■			81
<i>Dendrobium delacourii</i>				■	■								82

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ
<i>Dendrobium draconis</i>			■	■									83
<i>Dendrobium ellipsophyllum</i>		■	■	■	■			■	■	■			84
<i>Dendrobium farmeri</i>		■	■	■	■								85
<i>Dendrobium gibsonii</i>				■	■								86
<i>Dendrobium heterocarpum</i>		■	■	■	■								87
<i>Dendrobium indivisum</i>			■	■	■	■	■	■					88
<i>Dendrobium infundibulum</i>	■	■	■	■	■								89
<i>Dendrobium intricatum</i>							■	■	■	■			90
<i>Dendrobium jenkinsii</i>		■	■	■	■								91
<i>Dendrobium kentrophyllum</i>									■	■	■		92
<i>Dendrobium kontumense</i>			■	■	■								93
<i>Dendrobium lagarum</i>	■	■									■	■	94
<i>Dendrobium leonis</i>						■		■		■		■	95
<i>Dendrobium lomatochilum</i>				■	■	■							96
<i>Dendrobium macrostachyum</i>					■	■							97
<i>Dendrobium oligophyllum</i>							■	■	■	■	■		98
<i>Dendrobium pachyglossum</i>							■	■	■	■			99
<i>Dendrobium pachyphyllum</i>								■	■	■			100
<i>Dendrobium parishii</i>				■	■	■							101
<i>Dendrobium plicatile</i>				■	■	■	■	■	■	■			102
<i>Dendrobium polyanthum</i>			■	■	■	■	■	■	■	■			103
<i>Dendrobium reflexitepalum</i>						■			■	■	■	■	104
<i>Dendrobium secundum</i>		■	■	■	■								105
<i>Dendrobium subulatum</i>		■	■	■	■								106
<i>Dendrobium trigonopus</i>		■	■	■	■	■							107
<i>Dendrobium unicum</i>		■	■	■	■	■							108
<i>Dendrobium venustum</i>							■	■	■	■			109
<i>Dendrolirium lasiopetalum</i>	■	■					■	■					110
<i>Diploprora championii</i>				■	■	■	■	■	■	■			111
<i>Dipodium paludosum</i>	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	112
<i>Eria scabrilinguis</i>							■	■	■	■			113
<i>Erythrodes blumei</i>				■	■	■	■	■			■	■	114
<i>Eulophia andamanensis</i>			■	■	■	■	■	■					115
<i>Eulophia bracteosa</i>				■	■	■	■	■					116
<i>Eulophia flava</i>				■	■	■	■	■					117

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ
<i>Eulophia graminea</i>		■	■	■	■	■							118
<i>Eulophia macrobulbon</i>	■	■	■	■	■								119
<i>Eulophia nuda</i>			■	■	■								120
<i>Gastrochilus obliquus</i>										■	■		121
<i>Geodorum siamense</i>		■	■	■	■								122
<i>Geodorum terrestre</i>					■	■							123
<i>Grammatophyllum speciosum</i>						■							124
<i>Grosourdyia appendiculata</i>				■	■								125
<i>Habenaria dentata</i>							■	■	■				126
<i>Habenaria lindleyana</i>												■	127
<i>Habenaria rhodocheila</i>						■	■	■	■				128
<i>Habenaria rostelifera</i>								■					129
<i>Liparis atrosanguinea</i>				■									130
<i>Liparis cespitosa</i>							■						131
<i>Liparis gibbosa</i>						■					■		132
<i>Ludisia discolor</i>		■	■	■	■								133
<i>Luisia filiformis</i>			■	■	■								134
<i>Luisia morsei</i>	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	135
<i>Luisia psyche</i>				■	■	■	■	■					136
<i>Luisia zollingeri</i>			■	■	■								137
<i>Macropodanthus alatus</i>				■	■	■	■						138
<i>Micropera thailandica</i>			■	■									139
<i>Microsaccus griffithii</i>							■						140
<i>Mycaranthes floribunda</i>				■	■	■							141
<i>Mycaranthes oblitterata</i>					■	■	■	■					142
<i>Nephelaphyllum pulchrum</i>				■	■	■							143
<i>Nervilia mekongensis</i>				■	■	■							144
<i>Oberonia falcata</i>								■					145
<i>Oxystophyllum carnosum</i>								■	■	■			146
<i>Paphiopedilum appletonianum</i>	■	■	■	■									147
<i>Paphiopedilum callosum</i>		■	■	■	■								148
<i>Paphiopedilum concolor</i>		■	■	■	■								149
<i>Paphiopedilum villosum</i>	■	■	■	■	■								150
<i>Papilionanthe pedunculata</i>											■		151
<i>Pelatantheria ctenoglossum</i>						■	■	■	■				152

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ
<i>Pennisetum acuminatum</i>		■	■	■									153
<i>Peristylus maingayi</i>										■			154
<i>Peristylus parishii</i>				■	■	■	■						155
<i>Peristylus tentaculatus</i>								■				■	156
<i>Phaius indochinensis</i>											■		157
<i>Phaius tankervilleae</i>	■	■	■	■									158
<i>Phalaenopsis difformis</i>				■	■	■	■	■					159
<i>Phalaenopsis hygrophila</i>					■	■	■				■		160
<i>Phalaenopsis manii</i>					■	■	■						161
<i>Phalaenopsis pulcherrima</i>						■	■	■	■				162
<i>Pholidota articulata</i>					■	■	■	■					163
<i>Pholidota chinensis</i>	■					■	■						164
<i>Pholidota imbricata</i>								■	■	■			165
<i>Pinalia acervata</i>								■	■	■			166
<i>Pinalia bractescens</i>		■	■										167
<i>Pinalia floribunda</i>				■	■								168
<i>Pinalia tenuiflora</i>						■	■	■					169
<i>Pinalia xanthocheila</i>												■	170
<i>Plocoglottis bokorensis</i>						■	■	■					171
<i>Podochilus lucescens</i>				■	■								172
<i>Podochilus microphyllus</i>						■	■						173
<i>Polystachya concreta</i>								■	■				174
<i>Porpax elwesii</i>	■										■	■	175
<i>Porpax muscicola</i>										■	■		176
<i>Porpax verrucosa</i>											■		177
<i>Pteroceras teres</i>							■					■	178
<i>Renanthera coccinea</i>		■	■	■									179
<i>Rhynchostylis coelestis</i>	■	■	■	■								■	180
<i>Rhynchostylis gigantea</i>	■	■										■	181
<i>Rhynchostylis retusa</i>				■	■						■	■	182
<i>Robiquetia spathulata</i>									■	■	■	■	183
<i>Schoenorchis gemmata</i>											■	■	184
<i>Seidenfadenia mitrata</i>			■	■	■								185
<i>Smitinandia helferi</i>						■	■	■					186
<i>Smitinandia micrantha</i>		■	■	■									187

រដូវចេញផ្កា

ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	ទំព័រ	
<i>Spathoglottis affinis</i>											■	■	■	188
<i>Spathoglottis eburnea</i>											■			189
<i>Spathoglottis pubescens</i>	■					■	■					■	■	190
<i>Strongyleria pannea</i>			■	■	■	■								191
<i>Taeniophyllum pusillum</i>					■									192
<i>Tainia latifolia</i>		■	■	■	■	■								193
<i>Thecostele alata</i>					■	■	■							194
<i>Thelasis perpusilla</i>		■	■	■										195
<i>Thrixspermum centipeda</i>										■	■	■	■	196
<i>Thunia pulchra</i>					■									197
<i>Trichoglottis fasciata</i>				■	■	■								198
<i>Trichoglottis orchidea</i>	■	■	■	■	■									199
<i>Trichoglottis retusa</i>	■													200
<i>Trichoglottis seidenfadenii</i>						■	■							201
<i>Trichoglottis triflora</i>						■	■							202
<i>Trichotosia dasyphylla</i>					■	■								203
<i>Trichotosia pulvinata</i>			■	■	■	■								204
<i>Tropidia angulosa</i>									■	■	■	■		205
<i>Vanda denisoniana</i>		■	■	■	■									206
<i>Vanda dives</i>					■									207
<i>Vanda lilacina</i>	■	■	■	■	■									208
<i>Vanda louvillei</i>				■	■	■						■	■	209
<i>Vanda miniata</i>		■	■	■	■					■				210
<i>Vanilla aphylla</i>						■	■	■	■	■	■			211
<i>Vanilla atropogon</i>	■	■	■	■	■									212
<i>Vrydagzynea albida</i>				■	■	■								213
<i>Zeuxine nervosa</i>	■	■	■	■	■									214

ឯកសារយោង

- L. V. Averyanov, Khang Sinh Nguyen, T. V. Maisak, E. L. Konstantinov, Tien Hiep Nguyen, Somchanh Bounphanmy 2016, *New and rare orchids (Orchidaceae) in the Flora of Cambodia and Laos*; Turczaninowia 19 (3): 5–58; DOI: 10.14258/turczaninowia.19.3.1
- Dy Phon, P. 1970. *La Vegetation du Sud-Ouest du Cambodge: Secteur Baie de Kompong Som, Chaîne de l'Éléphant et Plateau de Kirirom*. Ann. Fac. Ac. Phnom Penh, 3, 1–136.
- Gagnepain, F. and Guillaumin, A. 1934. *Orchidaceae and Apostasiaceae*. In : H. Lecomte (ed.), Flore Générale de l'Indochine, Volume 6. Mason et Cie., Paris. pp. 142-652.
- Jane M. Bowless, 2004 *Guide to Plant Collection and Identification*, for UWO Herbarium Workshop in Plant Collection and Identification 2004, Western University Ontario Canada.
- Jancloes C., Sovanmoly Hul, Telepova-Texier M., Yok Lin, Lim Sidedine, Ly Viboth & Peou Youleang 2010, *New collect for Orchidaceae family in Cambodia* - presentation – 2nd Symposium de la Flore du Cambodge, du Laos et du Vietnam.
- Lévassieur J.J. 1980 'Cambodia and orchids - wild and waiting' in Florida Orchidist 23. (3): 116 - 123.
- Ly Tho 2009. *Lan Hoang da Phu Quoc*, (Guide Koh Tral Orchids) Wildlife At Risk, Phu Quoc, Vietnam
- Allen B.Martin 2005, *The Vocabulary of Orchids: An Amateur Perspective*, © Copyright 2005 A.B.Martin, Kincumber, NSW., Australia
- Maxim S. Nuraliev, Leonid V. Averyanov, Andrey N. Kuznetsov & Svetlana P. Kuznetsova 2015. *Review of the genus Plocoglottis (Orchidaceae) in Cambodia, Laos and Vietnam*, Wulfenia 22: 189–199
- Nantiya Vaddhanaphuti, 2001 A Field guide to the Wild Orchids of Thailand - (third Edition) Silkworm Books. Bangkok.

- P.O'Byrne 2011, *A to Z of South East Asian Orchid Species* Vol1&2 Orchid Society of South East Asia, Singapore.
- Seidenfaden G: 1993 *The Orchids of Indochina*. Nordic Journal of Botany Volume 13, Issue 1 <https://doi.org/10.1111/j.1756-1051.1993.tb00015.x>
- Seidenfaden, Gunnar, 1959, *The orchids of Thailand; a preliminary list (Parts I, II 1-2, III, IV 1-2)*, Siam Society, Bangkok
- Seidenfaden G. 1975. *Contributions to a revision of the orchid flora of Cambodia, Laos, and Vietnam: 1. A preliminary enumeration of all orchids hitherto recorded*, Fredensborg.
- Schuiteman A., Pierre Bonnet, Bouakhaykhone Svengsuksa and Daniel Barthelemy 2008 *An annotated checklist of the Orchidaceae of Laos*, Nordic Journal of Botany 26: 257316,
- Schuiteman, A. & de Vogel, E. F. 2000. *Orchid Genera of Thailand, Laos, Cambodia and Vietnam*. Nationaal Herbarium Nederland, Leiden.
- Schuiteman, A. & Bonnet P. 2008. *Eparmatostigma dives (Orchidaceae), a new generic record for Laos*. Blumea 53: 341–344.
- Schuiteman, A. 2014. *Thelasis perpusilla: a new name for Eria perpusilla*. OrchideenJournal 21: 52–57. <http://www.orchideen-journal.de/pdf/thelasis.pdf>
- Schuiteman, A., Ryan, C. & Nut, M. (2015). *New records of Orchidaceae from Cambodia I*. Cambodian Journal of Natural History 2015: 131–138.
- Schuiteman, A. 2016. *Porpax verrucosa (Orchidaceae), a new species from Cambodia*. Kew Bulletin 71: (1-5). doi:10.1007/S12225-016-9615-Z.
- Schuiteman, A., Ryan, C., Nut, M., Nay, S., and Att, S. 2016. *New records of Orchidaceae from Cambodia II*. Cambodian Journal of Natural History 2016(1): 7–14. (<http://www.fauna-flora.org/wp-content/uploads/CJNH-June-2016.pdf>)

ឯកសារយោង

- Schuiteman, A., Ryan, C., Nut, M., Nay, S., and Att, S. 2016. *New records of Orchidaceae from Cambodia III*. Cambodian Journal of Natural History 2016(2): 84-89. (<http://www.fauna-flora.org/wp-content/uploads/CJNH-December-2016.pdf>)
- Schuiteman, A., Jenny, R., Khou, E. H., Nay, S., and Att, S. 2017. *New records of Orchidaceae from Cambodia IV*. Cambodian Journal of Natural History 2017(1): 4–9.
- Takhtajan A., Crovello Th .J., Crovello & Cronquist A. 1986. *Floristic Regions of the World*. University of California Press
- Telepova-Textier M. 2005. *Evolution of pollinaria structure in Cambodian orchids*, MNHN 2010 + 18th World Orchid Conference. Naturalia, Dijon: 485-487.
- Telepova-Textier M. 2009. *Acampe hulae Telepova, une nouvelle espèce du Cambodge et du Laos*. Adansonia, sér. 3, 31 (2):267-272.
- Telepova M. 2009. *Les orchidées de l'Asie du Sud-Est*. Revue Culture et Protection des Orchidées, Mars 2009,77: 5-9.
- Telepova-Textier M. 2011 *Les orchidees du Cambodge*, L'Orchidophile, N190
- Telepova M. 2013 - *Doritis boulbetii Telepova sp. nov., Doritis pulcherrima f. cinnabarina Telepova f. nov., two new lithophytic taxa from Cambodia*. Rhône-Alpes Orchidées 50.
- Tixier P. 1968. Seidenfaden & Smitinand 1959. *The Orchids of Thailand*, The Siam Society, Bangkok (1960)
- White I. 2002 'Some notes on orchids in Cambodia' in *Malayan Orchid Rev.* 36. 35-36, 86.

ច្បាប់ និងអនុសញ្ញា (CITES)

កេសរកូលព្រៃ គ្រប់ប្រភេទត្រូវបានចាត់ទុកជា អនុផលព្រៃឈើនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ការ ធ្វើអាជីវកម្ម ឬការនាំចេញ នាំចូលទៅលើប្រភេទ កេសរកូលព្រៃ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតស្របច្បាប់។

ប្រភេទកេសរកូលព្រៃ ភាគច្រើនមានចុះក្នុងបញ្ជី ឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញាស្តីពីការធ្វើពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ លើប្រភេទសត្វព្រៃ និងរុក្ខជាតិដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ (ហៅកាត់ថាសាយតេស CITES) ដោយតម្រូវ ការនាំចេញ នាំចូលត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរ គ្រប់គ្រង CITES កម្ពុជាជាមុន។

